Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

◉ № 208 (6. 099) ◉ 1986 йил 10 сентябрь, чоршанба ◉ Баҳоси 3 тийин

КПСС XXVII СЪЕЗДИ

● Қайта қуриш —давр талаби. ● Ўн иккинчи беш йилликка —зарбдор суръат. ● Амалий жавоб. ● Бир корхона янгиликлари. ● Мусобақа пешқадамлари.

Фахрли ҳуқуқ эгалари

Ш. Бекбоева бошлиқ гальваниклар бригадаси «СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасидаги термогальваника цехидаги энг илғор коллективлардандир. Бу бригада ўтган ой натижалари бўйича ҳам пешқадам бўлди. Бригада аъзолари ҳамиша юксак маромда ишлаб, план топшириқларини муддатидан аввал адо этишади, маҳсулотнинг асосий қисмини аъло сифатда топширишади. План бўйича бригада камида 92 процент маҳсулотни назоратчиларга биринчи тақдимда топшириши керак. Коллектив бу вазифани яхши уддалаяпти. Эндиликда эса бригада топширилаётган маҳсулот сифатини ўзи назорат қилишга ўтиш учун тайёрланмоқда.

Бу коллективда ўз касбининг устаси бўлган ажойиб ишчилар меҳнат қилади. Шулардан бири Надежда Салимовадир. У доимо бригада бошлиғига яқиндан ёрдам бериб келяпти. Завод «Ҳурмат тахтаси»да цех касаба союз комитети раиси В. Кожинов, цех партия бюроси секретари В. Борискиннинг суратларини кўриш мумкин. Бу кишилар ҳам шу бригадада меҳнат қилишади. Бундай кишилар меҳнат қилаётган бригадага шахсий белги билан маҳсулот ишлаб чиқариш ҳуқуқини бемалол бераверса бўлади.

Лекин ҳамма нарса ҳам бригадага боғлиқ эмас. Маҳсулот сифатига ускуналарнинг қандай ишлаши ва заготовкаларнинг сифати ҳам бевосита таъсир кўрсатади. Шундай бўлгач бригада коллективи ўз шерикларидан ҳам ёрдам кутишга ҳақли.

Ўз-ўзини назорат қилишга ўтиш саккиз нафар назоратчини бошқа ишларга ўтказиш имконини беради. Бу назоратчилар шу пайтгача олиб келган иш ҳақининг 70 проценти эндиликда бригада аъзоларига тақсимлаб берилади.

В. ДАМИНОВ.

ИШ СУРЪАТИНИ ОШИРИБ

КПСС аъзоси Фанис Галимшин бошчилигидаги комплекс бригада 4-қурилиш трестининг 18-қурилиш бошқармасида социалистик мусобақа пешқадамларидан саналади. Бригаданинг барча 22 аъзоси икки-уч турдош касбни ўрганиб олган. Зарур бўлган тақдирда дурадгор ғишт терувчининг, оддий пайвандчи монтажчининг ишини бемалол бажара олади.

Айни кунларда коллектив Ўрта Осиё медицина педиатрия институтининг яна бир ўқув корпуси биносини қуришда жонбозлик кўрсатмоқда. Бинонинг учта блокида пардозловчилар учун иш фронти очиб берилди.

Илғор бригада кундалик топшириқни мунтазам ошириб бажармоқда. Яқин кунларда учинчи квартал плани адо этилади. Бригаданинг Григорий Хегай, Саттор Раҳимов сингари серғайрат ишчилари бу марранн яқинлаштириш учун иш суръатини янада оширмоқдалар.

МАЖБУРИЯТДАН ЙИГИРМА КУН ОЛДИН

«Узбитпластик» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш бўйича қарори асосида ўз ички имкониятларини қайта ҳисоблаб чиқдилар.

Коллектив йиллик планни аввалги мажбуриятда кўзда тутилган 26 декабрда эмас, балки ундан йигирма кун олдин, яъни 6 декабрда адо этишга аҳд қилди.

Бу ерда илғор ишчилар ўртасида бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш, беш йилликнинг икки йиллик топшириғини Улуғ Октябрнинг 70 йиллигигача адо этиш юзасидан ватанпарварлик ташаббуслари майдонга келмоқда. Улар янги хил буюмларни ишлаб чиқариш ва ўзлаштириш бўйича ҳам ўз зиммаларига янги мажбурият қабул қилишди. Аввал кўзда тутилгандек 75 та эмас, балки 90 та янги хил буюмлар ишлаб чиқарадилар.

ТАШАББУС ВА ИЖОДКОРЛИК

Меҳнаткашлар ташаббуси ва ижодкорлигини иқтисодий ва социал ривожлантиришда белгиланган марраларга эришишга қаратиш — социалистик мусобақани ташкил этишдаги энг асосий вазифадир. «Промстройкомплект» бирлашмасининг темир йўл транспорти бирлашган хўжалиги коллективи КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасига жавобан ўз зиммасига янги оширилган мажбурият қабул қилди. Ҳаракат составини яхшилаш эвазига улар қўшимча 8 минг тонна юк ташиш, бунда ишчилар сонини шартли равишда тўрт кишига қисқартиришга аҳд қилдилар.

Экспериментал фурнитура-пластмасса заводи коллективи ҳам планга қўшимча қуйидаги мажбуриятни олди: ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръати 1,8 процент оширилади, қўшимча равишда 90 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Моҳир тўқувчининг аҳди

Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси, КПСС XXVII съезди делегати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Е. Губина ўн иккинчи беш йилликда ўн йиллик топшириқни бажариш мажбуриятини олди. Бу унинг КПСС Марказий Комитети Мурожаатномасига партия ва ҳукуматимизнинг ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарорига амалий жавобидир.

Моҳир тўқувчи нормадаги 23 та ўрнига 48 та дастгоҳга хизмат кўрсатмоқда. Планга қўшимча 194 минг метр «Дўстлик» пахта-лавсан газламасини ишлаб чиқариш учун курашяпти. Унумдорликни оширишда, маҳсулотларни юксак сифатли қилиб ишлаб чиқаришда меҳнат, технология ва ишлаб чиқариш интизомига қатъий риоя этишда беш йиллик зарбдори ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда. Унга эргашиб, моҳир тўқувчининг маҳоратини ўрганаётганлар сафи тобора кенгайиб бормоқда.

Янги марралар сари

КПСС Марказий Комитетининг мамлакат меҳнаткашларига Мурожаатномаси Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводининг коллективини ҳам янги марралар сари руҳлантирмоқда.

Машинасозлар планга қўшимча 500 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш, «зангори кема»ларга 200 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар тайёрлашга аҳд қилишди.

Мурожаатнома иқтисод ва тежамкорликка ҳам муҳим эътибор қаратишга даъват этади. Машинасозлар бу даъватга амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Планга қўшимча 100 минг киловатт-соат электр энергиясини тежаш, 170 гигакалорий иссиқлик энергиясини иқтисод қилиш учун курашмоқдалар.

Унумдорлик эвазига

Маълумки, меҳнат унумдорлигини ошириш бутун ишлаб чиқаришни, маҳсулот сифатини яхшилашнинг муҳим гарови ҳисобланади. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарорида бу алоҳида таъкидлаб ўтилди. «Ташэлектромаш» заводи ишчилари ўз йиғилишларида ана шу соҳада беш йилликнинг тўнғич йилидаёқ салмоқли натижаларга эришишга аҳд қилишди.

Улар меҳнат унумдорлигини анча ошириш эвазига 250 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш, планга қушимча 50 минг сўм фойда олиш мажбуриятини қабул қилишди. Цехлар, бригадалар, участкалар ҳамда ишчилар ўртасида социалистик мусобақа зиммага олинган ана шу янги социалистик мажбуриятларни муваффақиятли адо этишга қаратилмоқда.

Қардошлик қўшиғини куйлаймиз

БУГУН

Тошкентдаги В. И. Ленин номли СССР халқлари дўстлиги саройида V Бутуниттифоқ «Тошкентнинг олтин кузи» фестивали очилишига бағишлаб санъат усталарининг концерти бўлади.

Бу санъат ва маҳорат кўригига бепоён мамлакатимизнинг турли шаҳарларида шуҳрат қозонган санъат коллективлари меҳмон бўлиб келдилар. Улар орасида Тожикистон ССРнинг «Лола» давлат рақс ансамбли ҳам бор. Унинг бадиий раҳбари — СССР халқ артисти, Рудакий номидаги Тожикистон ССР давлат мукофотининг лауреати Ғ. Р. Валломатзода мухбиримиз билан суҳбатда қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди:

—Аввало шуни айтиш керакки, коллективимизни бу фестивалга таклиф этганликларидан беҳиҳоя мамнунмиз. Бу чиндан ҳам ўз моҳияти жиҳатидан катта маданий воқеадир. Унда Совет Иттифоқининг етук санъат усталари қатнашиши қувонарли. Биз бундай катта даврада ҳамкасбларимиз билан учрашиб, дўстлик алоқаларини янада кенгайтирамиз. «Тошкентнинг олтин кузи» фестивали дўстлик ва маданий алоқаларимизнинг янада тараққий этишига муносиб хизмат қилади.

— Ғаффор Рустамович, сиз ўзбек санъаткорлари билан шахсан кўп марта алоқада бўлгансиз. Ана шу учрашувлар ҳақида нималар дейишингиз мумкин?

— Ўзбек ва тожик халқларининг қардошлиги ва дўстлиги ғоятда қадимий. Бу дўстлик Советлар даврида кенг қулоч ёзди. Шу дўстликдан камина ҳам ғоятда баҳраманд бўлган. Ижодий фаолиятимни 30-йилларда Тошкентдаги Свердлов номли театрда ўзбек санъаткорлари билан бирга бошлаганман. Куни кеча саксон йиллик муборак ёши нишонланган Тамарахоним билан бирга ишлаганмиз. Бундан ташқари ўзбек санъатининг Уста Олим Комилов, Мукаррама Турғунбоева, Маннон Уйғур, Аброр Ҳидоятов сингари арбоблари устозларим, дўстларим, маслакдошларим бўлишган. Ўшандан буён ўзбек ҳамкасбларим билан алоқаларим бирор фасл ҳам узилган эмас. Тошкент менинг иккинчи севимли шаҳримдир.

— Сиз бадиий раҳбарлик қилаётган «Лола» давлат рақс ансамбли кейинги йилларда мамлакатимизда кенг шуҳрат қозонмоқда. Газетхонларимизни ансамбль тарихи билан таништирсангиз.

— Бу йил коллективимиз ҳаётида жуда катта воқеа юз берди. Жонажон Коммунистик партиямиз XXVII съезди иш кунларида Ватанимиз пойтахтида томошабинларга маданий хизмат кўрсатиш шарафига муяссар бўлдик. Москвадаги гастролимиз ўзига хос катта имтиҳон бўлди. Съезд иш кунлари, биз санъаткорлар ўз олдимизда турган юксак вазифаларни янада чуқур англаб, тегишли хулосалар чиқариб олдик. Ижодий репертуаримизни янада такомиллаштириш борасида қизғин иш олиб бораяпмиз.

1965 йилда Душанбеда ташкил топган бу коллектив ўзига хос ижод йўлини босиб ўтди. У кейинги йилларда Афғонистон, Эрон, Италия, Покистон, Бельгия, Швеция, ГДР, ГФР да гастролларда бўлди. Навбатда яна бир масъулиятли сафарга ҳозирлик кўраётирмиз. У келгуси ойда шарқ мамлакатларидан бирига қилинадиган гастроль сафаридир.

Ўзбек томошабинлари «Тошкентнинг олтин кузи» фестивалида республикада хизмат кўрсатган артистлар Ҳалима Эргашева, Шарофат Рашидова, ёшлардан Савригул Қурбонова, Аноргул Ниёзова, Раъно Мирзоева, Клара Мирзаева, Ислом Камолов, Рафиқ Яваев сингари санъаткорлар ижросида рақслар томоша қиладилар. Тошкент фестивалида «Фарғона ялласи» номли ўзбекча лапарли рақсни намойиш қилиш ниятидамиз. Бундан ташқари репертуаримиздан «Ноғора базми», «Тожикистон баҳори», «Помир тўй сюитаси», «Лола сайри» сингари кўпгина номерлар ўрин олган.

Биз фестиваль давомида Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқларида концертлар бериш билан кифояланиб қолмай томошабинлар билан самимий дўстлик учрашувларини ҳам ўтказамиз. Бундан ташқари Ўзбекистон телевидениеси «Лола» ансамбли ҳақида тайёрлаётган концертли фильм учун суратга тушишга тайёргарлик кўрганмиз.

Суҳбатни А. ПУЛАТОВ ёзиб олди.

СУРАТДА: «Тошкентнинг олтин кузи» санъат фестивалининг бир группа қатнашчилари.

Замондошимиз

Назоратчи Маздума Дадажонова

Сиз суратда кўриб турган Маздума Дадажонова Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида салкам ўн йилдан буён меҳнат қилиб келмоқда. Бирлашмада тайёрланаётган либосларининг бежирим ва кўркам бўлишида Маздума Дадажонованинг ҳам ҳиссаси катта. Чунки унинг вазифаси ҳам шуни тақозо этади. Маздума биринчи бичув цехида назоратчи бўлиб ишлайди. У тикувчилар томонидан тайёрланган кийимларнинг хушбичим ва харидоргир бўлиши учун курашади.

М. Дадажонова бу ерга Тошкент политехникумини тугатгандан сўнг келди. Дастлабки қийинчиликларга қарамай у ўз касбини катта иштиёқ ва қунт билан ўрганди. Ўзининг ҳалол меҳнати билан коллектив ўртасида обрў топди. Коммунистик меҳнат зарбдори деган номга сазовор бўлди. Яқинда шижоаткор ва ғайратли М. Дадажонованн комсомоллар ўзларига етакчи қилиб сайлашди. Энди у нафақат меҳнат жабҳасида, балки бирлашма комсомоллари ўртасида ҳам актив фаолият кўрсатиши лозим. Буни яхши тушунган М. Дадажонова зарбдорона меҳнат қилиш билан бирга жамоатчилик ишларида ҳам ўрнак бўлмоқда.

Т. Каримов фотоси.

Мукофот муборак

СССР Олий Совети Президиуми ўн биринчи беш йиллик топшириқлари ҳамда социалистик мажбуриятларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш бирлашмалари, ташкилотлари ва корхоналарининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларини СССР орден ҳамда медаллари билан мукофотлади.

Тошкент области ва Тошкент шаҳри бўйича:

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Инсопов Турсунали — Янгийўл йўл-ремонт-қурилиш бошқармаси автогрейдер машинисти.

Қаюмов Абдусамиғ — Зафар йўл-ремонт-қурилиш бошқармасининг бригада бошлиғи.

Коробкина Мария Матвеевна — Қўйлиқ экспериментал кўприк темир-бетон конструкциялари заводи қолипловчиси.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН

Широчкин Пантелей Григорьевич — Тошкент область 1-йўл-қурилиш бошқармаси автогрейдер машинисти.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Исломов Неъмат Азимович — Келес йўл-ремонт-қурилиш бошқармаси бош инженери.

Максимов Валерий Анатольевич — Тошкент йўл-эксплуатация участкаси автогрейдер машинисти.

Сахаутдинов Ишмуҳамет Гизитдинович — Коммунистик районидаги 2-йўл-қурилиш бошқармаси автогрейдер машинисти.

Тожихонов Миракбар Шералиевич — Келес йўл-ремонт-қурилиш бошқармаси тракторчиси.

Узнародов Яков Иванович — Бекобод йўл-ремонт қурилиш бошқармаси автогрейдер машинисти.

Цапков Борис Васильевич — Ўзбекистон ССР автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш министри ўринбосари.

II ДАРАЖАЛИ МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

Сусиков Владимир Александрович — Коммунистик районидаги 2-йўл-қурилиш бошқармасининг экскаватор машинисти.

Яфаров Ёқуб Яхиевич — Тўйтепа йўл-ремонт-қурилиш бошқармаси автогрейдер машинисти.

III ДАРАЖАЛИ МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

Дюкин Анатолий Иванович — Чиноз йўл-эксплуатация участкаси ишчиси.

Железовская Любовь Петровна — Новомихайловск йўл-ремонт-қурилиш бошқармасининг асфальтчи-бетончиси.

Қолдибоев Маматқул Пардабоевич — Бекобод йўл-ремонт-қурилиш бошқармаси бригада бошлиғи.

Раҳмонов Муҳиддин Хазратқулович — Қўйлиқ экспериментал кўприк темир-бетон конструкциялари заводининг электр-газ пайвандловчилар бригадаси бошлиғи.

Шунингдек, меҳнаткашлардан яна 5 киши «Шавкатли меҳнати учун» медали, 4 киши «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан тақдирланди.

Бинокорларга хизмат қилади

«Главташкентстрой» бошқармасининг медицина ва санитария қисмида қувватга киргизувчи даволаш бўлими очилди. Физиотерапевтика кабинетлари, балчиқ ва сув билан даволаш хоналари, 130 ўринли стационар беморларга хизмат қилади. Бўлим махсус аппаратлар билан жиҳозланган.

Энди қаттиқ касал бўлиб тузалган ҳар бир бемор текширишдан кейин процедуралар курсидан ўтади. Врачлар қайталанма хасталиклар учун ҳам қувватга киргизувчи комплекс ишлаб чиқдилар.

(ЎзТАГ мухбири).

«Малика» ишлаб чиқариш бирлашмасида

Музей экспонати

Москвадаги Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи Марказий музейида ўн биринчи беш йилликнинг ёш гвардиячилари бўлмиш Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари ҳақида ҳикоя қилувчи янги экспозиция тайёрланмоқда. «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси комсомол комитети музей экспонатларини бойитишга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. Яқинда корхона илғор тўқувчи Машкура Қодированинг иш фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи бир нечта экспонатларни музейга тақдим этди. Улар орасида илғор тўқувчининг партия ва комсомол конференцияларига мандатлари, Виноградова, Ленин комсомоли, Охунбобоев номидаги мукофотларнинг лауреатлари ҳақидаги ҳужжатлари ҳамда Машкура Қодированинг қизил дуррачаси ва иш халати бор. Шунингдек, у ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг намуналари ва бошқа ҳужжатлар ҳам музей экспонатлари орасидан ўрин олган.

Дам олиш хонаси

Бирлашманинг 2-тикув-бичув цехида дам олиш хонаси ташкил этилди. Эндиликда корхона тикувчилари икки смена орасида, тушлик пайтлари бу ерда дам олиб, ҳордиқ чиқаришлари ва телевизор кўрсатувларини томоша қилишлари мумкин.

Дам олиш хонасига «Лесная поляна» деб ном берилди. Чунки хона жиҳозларининг ҳаммаси бир хил кўк рангдаги буюмлардан иборат.

Хонани рассом-дизайнер Людмила Макарова безаган. Ҳозирча бирлашмада ягона ҳисобланган бу дам олиш хонасини корхонанинг бошқа участка ва цехларида ҳам ташкил этишга тараддуд кўрилмоқда.

Е. ЗАКОВРЯШИНА.

Шахмат

Ҳисоб ўзгарди

Ленинградда Гарри Каспаров ва Анатолий Карпов ўртасида ўтказилаётган реванш матчининг 14-партияси кечиктирилган эди. Вазиятни пухта таҳлил қилган Анатолий Карпов ўйинни давом эттирмасдан ўз мағлубиятини тан олди. Шундай қилиб ҳисоб ўзгарди. Г. Каспаров 8:6 ҳисобида олдинда бормоқда. Бугун 15-партия ўйналади. Оқ доналар билан А. Карпов ўйнайди.

* * *

Софияда Майя Чибурданидзе ва Елена Ахмиловская ўрсидаги жаҳон биринчилигининг 4-партияси дуранг билан якунланди. 2,5:1,5 ҳисобида М. Чибурданидзе олдинда бормоқда.

* * *

Ригада ўтаётган жаҳон биринчилиги даъвогарлар матчининг 4-партияси якунланмай қолди. 2,5:0,5 ҳисобида А. Юсупов олдинда бормоқда.

КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга!

Сўз—партия группаси ташкилотчисига

Давр талаби асосида

Партия XXVII съездидан кейин қуйи партия звеноларида биринчи марта бўлиб ўтаётган ҳисобот-сайлов йиғилишлари съезддан кейин қилинган ишларни синчиклаб таҳлил этиш, юксак масъулият ва қилинган ишларни ўз-ўзини танқид мезони билан баҳолаш руҳида ўтаяпти. Съезд ва КПСС Марказий Комитетининг июнь (1986 йил) Пленуми йўл-йўриқлари асосида ишларни тубдан қайта қуришга доир муаммолар атрофлича кўриб чиқилаяпти.

Партия Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномаси олдимизда турган ана шу вазифаларни ҳал этишнинг аниқ йўлларини белгилаб олишга даъват этди. «Мусобақада ишнинг сифат кўрсаткичлари сари бурилиш бошланди, — дейилади жумладан унда, — илғор коллективлар ишлаб чиқариш ҳажмларини ўстиришнинг ҳаммасига техника тараққиёти, асбоб-ускуналарни иш билан тўла-тўкис таъминлаш ҳисобига, хом ашё ва материал сарфини, ишловчилар сонини кўпайтирмай эришиш вазифасини қўймоқдалар. Мусобақага айни мана шундай ёндашув, айниқса, зарурдир». Ҳа, Мурожаатномада айтиб ўтилганидек, ҳамма жойда мусобақани қайта қуриш бошланди. Аммо, бу ҳали дастлабки қадамлар, холос. Буни фақат бизнинг группамиздагина эмас, балки корхонамиздаги бошқа ўнлаб группаларда ҳам коммунистлар рўй-рост тан олиб гапирмоқдалар.

Бизда барчага намуна бўладиган, мусобақада ҳамиша олдинги сафга интиладиган цехлар, участка ва бригадалар оз эмас. Шулардан бири Равиль Гусманович Шокиров етакчилик қилаётган цех партия ташкилоти коммунистлари барчага намуна бўлмоқдалар. Шуниси сир эмаски, кўп нарса партия группаси ёки партия ташкилотига кимлар етакчилик қилаётганига — уларнинг иш ни кўзини билишларига, меҳнат ва сиёсий активлигига, юксак ахлоқий фазилатларига боғлиқдир. Масалан, кўплар ўн иккинчи беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажаришга ҳаракат қилаяпти. Коммунистлардан слесарь В. Аваргин, силлиқловчи В. Грумина ва бошқалар намуна бўлмоқдалар.

Коммунист С. Абдувосилов етакчилик қилаётган бригада, А. Умаров бошлиқ бригада аъзолари тайёрлов цехида барчага ўрнак бўлмоқдалар. Улар Мурожаатномага жавобан янгичасига, зарбдорона меҳнат қилмоқдалар. Бугунги кунда меҳнат пешқадамлари ўзаро социалистик мусобақага чинакам илҳом ва жанговарлик руҳини бахш этмоқдалар. Ҳақиқатан ҳам чинакам беллашув ҳар бир кишининг ўз маҳорати ва эпчиллигини тўла-тўкис намоён этишга хизмат қилади.

Ҳозир партиямиз жадаллаштириш вазифасини қўйган экан, уни ўз-ўзидан амалга ошаверадиган иш, деб ўйлаш керак эмас. Жадаллаштириш ҳар бир коллективнинг, ҳар бир меҳнатчининг мамлакатимиз миқёсида олиб борилаётган жуда катта бунёдкорлик ишига ўз зарбдорона меҳнати билан қўшадиган улушига боғлиқдир. Партиямиз жўшқин фикрларни ва реал режаларни ўртага ташлади. Уларни амалий ҳаракатлар энергиясига айлантириш биз, коммунистларнинг муқаддас бурчимиздир. Группамиздаги ўнга яқин коммунистнинг ҳаммаси бу улуғвор ишга ўз муносиб ҳиссасини қўшишга интилмоқда.

К. АБДУРАҲМОНОВ,
В. И. Ленин номидаги электрон-техника заводи партия группасининг ташкилотчиси.

«Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасида Зарема Танатаровани яхши танишади. Негаки, бу ерда ўн беш йилдан бери фидокорона меҳнат қилиб келмоқда. Коммунист, Ленин район Советининг депутати З. Танатарова айни пайтда иш билан ўқишни боғлаб олиб борди. У Тошкент политехникумини тугатди. Ҳозир бригада бошлиғи бўлиб ишламоқда.

СУРАТДА. З. Танатарова.

Қурувчи ўйлари

Унумли меҳнат билан

Ҳозир бутун мамлакатимиз меҳнаткашлари олдида КПСС XXVII съезди белгилаган режаларни амалга оширишдек муҳим вазифа турибди. Белгиланган режалар амалий иш билан, баракали меҳнат билан мустаҳкамланиши керак. Социалистик Ватанимиз янада равнақ топиши, халқимизнинг уй-жой, маиший ва коммунал хизматларга бўлган эҳтиёжи тўлароқ қондирилиши учун нималар қилиниши кераклиги КПСС Марказий Комитетининг июнь (1986 йил) Пленумида ҳам айтиб ўтилди. Бутун ишни яхшилаш учун қайта қуришни тезроқ амалга ошириш зарурлиги алоҳида таъкидланди.

Биз қурувчилар ўз соҳамизда эришилган муайян ютуқлардан фахрланамиз. Бироқ, уй-жой, маданий-маиший муассасаларнинг бинолари етишмовчилигида бизнинг айбимиз бор. Бизнинг олдимизда фан ва техника янгиликларини қурилишга кенгроқ жорий этиш, капитал қурилишни жадаллаштириш вазифаси турибди.

Афсуски, биз ҳали бунга эриша олмаяпмиз. Қурилишда қўл меҳнатининг улуши катта. Бу айни пайтда турар жойлар, соғлиқни сақлаш, маданий ва маиший объектлар қурилишида капитал маблағлар суст ўзлаштирилишига сабаб бўлаяпти. Демак, бинокорчиликка оид илмий-тадқиқот муассасаларининг коллективлари қурувчиларнинг ишини енгиллаштирадиган изланишларини аниқ мақсадга йўналтиришлари керак. Биз эса ўз меҳнатимизни енгиллаштирадиган механизация воситаларини амалда қўллашдан воз кечмаймиз.

Бригадамиз ҳозир Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли педиатрия илмий-тадқиқот институти клиникасининг қўшимча биноларини қуряпти. Бу ерда консультация поликлиникаси, даволаш-физкультура корпуси, иккита бассейн қуриляпти. Биз объектни шу йил декабрда фойдаланишга топширишимиз керак эди. КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасидан руҳланган қурувчиларимиз ўз зиммаларига оширилган мажбурият олишди. Бу ердаги ишни Улуғ Октябрнинг 69 йиллиги байрамигача туғаллашга аҳд қилдик. Бу фикрни бошқармамизнинг шу объектда ишлаётган М. Лебедев бошчилигидаги бригадаси аъзолари ҳам маъқуллашди.

Ҳозир объектда иш қизғин. Пардозлаш ва санитария-техника жиҳозларини ўрнатиш ишлари тезкорлик билан олиб бориляпти. Ишнинг жадаллашганлигини шундан ҳам билса бўладики, ўтган йил бир кварталда чамаси юз минг сўмлик иш бажарилган бўлса, ҳозир бир ойда шунча иш бажарилаяпти. Меҳнат унумдорлигининг ортишига П. Исҳоқов, А. Мулаҳмедов, Р. Тожибоев, Ҳ. Сеидҳалилов, Ф. Раҳмонов каби бинокорларимиз муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Иш унуми ортганининг яна бир сабаби бор. Гап шундаки, педиатрия илмий-тадқиқот институти ва унинг клиникаси ходимлари бизга катта ёрдам беришяпти. Улар ВАЗликлар ташаббусига қўшилиб, тез-тез ҳашарга чиқишяпти. Шунингдек, Собир Раҳимов районидаги бошқа коллективлар ҳам ёрдамга келишяпти.

Т. МАЪДИЕВ,
6-қурилиш трести 7-қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бригадири, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери.

Ишчи коллективларида

Мусобақани авж олдириб

«Болалар дунёси» магазинининг ўйинчоқлар бўлимида бежирим кийинган ширингина қизалоқнинг онасига қарата:

— Мен катта бўлсам ўйинчоқлар сотадиган бўламан, — деган сўзлари қулоғимга чалинди-ю беихтиёр жилмайиб қўйдим.

Болаларнинг ўйинчоқларни бунчалик севишларининг боиси нимада? Нега йиғлаб турган гўдак қўлларига ўйинчоқ тутишингиз билан унинг кўзларига севинч, лабларига табассум югуради? Мана шу саволларга жавоб топиш учун кичкинтойларга атаб ранг-баранг ўйинчоқларни бунёдга келтираётган корхона томон йўл олдик.

Корхонанинг минг кишилик коллективи барча совет кишилари қатори КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасидан руҳланиб меҳнат қилмоқда.

— Мурожаатномада айтилган «Совет халқи орасида тенглашса бўладиган, ибрат олса арзийдиган кишилар» бизнинг корхонамизда ҳам кўп, — дейди фабрика партия ташкилотининг секретари М. Қобулова. — Улар ўз касбларининг усталари, ташаббускор ишчилар. Шуни қувонч билан айтиш керакки, бизда планни бажара олмайдиган, сабабсиз ишга келмовчилар деярли йўқ.

Мурожаатнома эълон қилинган дастлаб кунларданоқ корхона партия комитети уни меҳнатчилар оммасига етказишга, ҳар бир сатри мазмунини чуқур сингдиришга интилган. Шу мақсадда барча цех ва бўлимларнинг партия ташкилотлари секретарларини йиғиб бу ҳужжат юзасидан ҳар бир цех ва участкада қандай иш олиб бориш зарурлиги белгилаб олинди.

Мана корхонанинг 4-цехи. Бу ерда асосан сувенир қўғирчоқлар тайёрланади. Бири-биридан чиройли бу қўғирчоқларга ўзбек миллий кийимлари кийдирилган. Улар пойтахтимиз меҳмонларига манзур совға бўлади албатта. Тахтачаларга ранг-баранг ўйинчоқлар териб қўйилган. Бу ерда Зоя Кутепова бригадаси ишлайди. Бу коллектив 32 кишидан ташкил топган. Унинг Марғуба Самиғова, Маъсуда Ҳакимова, Елена Курганская сингари пешқадамларининг суратлари корхона ҳурмат тахтасини безаб турибди. Иш конвейер усулида жорий этилиб кунига 2,5 минг қўғирчоқ тайёрланади.

Йилига 12 миллион 500 минг сўмлик ўйинчоқлар ишлаб чиқараётган коллектив шу кунларда юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқда. Улар Улуғ Октябрнинг 69 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун ғайрат ва шижоат билан ишлашяпти. Коллективнинг кўпгина аъзолари ана шу қутлуғ кунгача ўз зиммаларига олган шахсий план ва мажбуриятларини бажаришга аҳд қилишган.

И. РАҲМАТУЛЛАЕВА,
ТошДУ студенти.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг ихтисослашган ремонт-ишлаб чиқариш корхонасида коммунист З. Тўлаганов 36 йилдан буён меҳнат қилиб келмоқда. Унга энг масъулиятли пайвандлаш ишлари топширилади. Смена топшириқларини мунтазам 120—125 процентдан адо этмоқда. Зуфар Тўлаганов материалларни тежаб-тергаб сарфлашга ҳам катта эътибор беради. Ўн биринчи беш йилликда эришган муваффақиятлари учун унга Меҳнат Қизил Байроқ ордени берилган эди. Янги беш йилликда ҳам зарбдорона меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: З. Тўлаганов ва слесарь-йиғувчи А. Ахмеджонов иш устида.

Р. Шарипов фотоси.

Қиш тайёргарликни ёқтиради

Ҳар дам ғанимат

Шаҳар электр транспортчилари қиш мавсумига қандай тайёргарлик кўришяпти! Маълумки, деподан кеч чиққан ҳар бир трамвай ва троллейбус ёки йўловчилар хизматидан депога барвақт қайтган экипаж юзлаб кишиларнинг дилини ранжитиш билан бирга, уларнинг меҳнатдаги кўрсаткичларига ҳам салбий таъсир қилади. Шунинг учун ҳам ҳаракатдаги составларни кузги-қишки мавсумга тайёрлаш ишлари бу йил анча барвақт бошланди.

Шу йилнинг 15 июлига қадар 121 та троллейбус, 111 та трамвай техник кўрикдан пухта ўтказилди, салон ва кабиналарнинг иситиш системаси тўлиқ ремонт қилинди ва синган ойналари янгиси билан алмаштирилди.

Қиш шароитида, айниқса яхмалак ерда транспорт бошқариш мушкуллашади. Кўнгилсиз ҳодисаларнинг олдини олиш мақсадида 33 тонна қум, 150 тонна туз мавсумга тахт қилиб қўйилди. Ўн саккизта ёрдамчи станция капитал ремонт қилиниб ўн олтитаси телебошқариш системасига ўтказилди. Қорасув ёрдамчи станцияси эса 3600 киловаттли катта кучланишдаги электр қуввати билан таъминланди, 15 та юк компенсаторлари ва 218 километр контакт тармоғи қиш шароитига мослаштирилди.

Пўлат изларнинг туташган жойлари вагон ҳаракат қилган вақтда шовқин чиқарадиган манба ҳисобланади. Шу боисдан ҳам рельсларнинг туташган ерлари пайвандланди. Янги ва реконструкция қилинаётган трамвай йўлларидаги бетон шпаллар остига шовқинга қарши резина ёстиқчалар қўйилди. 20 та троллейбус, 30 та трамвайнинг автомат стрелкалари мойланди, 157 та металл, 24 та темир-бетон симёғочлар янгисига алмаштирилди. Ҳозирги долзарб кунда контакт тармоқларини автоматик усулда тортадиган юк компенсаторлари ва ёрдамчи станцияларда эса кабеллар ҳамда электр ускуналарни мослаштириш ишлари қизғин кетяпти.

Қиш фаслида биринчи бор руль бошқарадиган ҳайдовчиларга малакали инженерлар, тажрибали ҳайдовчилар ер музлаганда электр транспортни қандай бошқараш сирларини ўргатмоқдалар. Ҳаракатдаги составларни ремонт қилиш цехи мавсумга тахт қилиб қўйилмоқда. Машиналар ремонт қилинадиган ва мойланадиган, ювиладиган махсус ҳандақлар электрлаштирилди. Ремонтчилар учун иссиқ кийимлар ҳозирланмоқда.

Аммо, шунга қарамасдан депо ва хизмат бўлимларида қишга тайёргарлик ишлари талабга тўла жавоб бермайди. Ҳаракат составларни қиш шароитига мослаштиришда графикдан орқада қоляпти. Деполарда ремонтчилар етишмайди. Техник камчиликлар туфайли электр транспортининг йўлда бузилиб депога қайтиб келиш ҳоллари ҳамон давом этяпти. Масалан, шу йилнинг беш ойи мобайнида сифатсиз ремонт қилинганлиги сабабли 3207 марта трамвай, 2154 марта троллейбус йўловчилар хизматидан олинди. Бу нуқсонлар депо раҳбарларининг талабчанликни бўшаштириб юборганликларини кўрсатади.

Шимоли-Шарқ массивидаги Иттифоқда ягона ҳисобланган 3-трамвай-троллейбус депоси коллективи бу йил аҳолига ўн биринчи марта қиш фаслида хизмат кўрсатади. Комплекслашган депонинг ҳаракатдаги составлари янги трамвай ва троллейбуслар билан тўлиб боришига қарамай, бу ерда профилактик ремонт, кичик ремонт, электр транспортларни ювиш ва мойлаш цехлари талабга яраша қиш шароитига мослаштирилмаган. 20 та вагон, 16 машина назоратдан ўтказилганда синиқ ойналар янгиланмаганлиги, салон ва ҳайдовчи кабинасида иссиқлик тармоқлари яхши ишламаслиги аниқланди.

Бу йил 1-троллейбус депосининг коллективи пландан ташқари 800 минг йўловчига хизмат кўрсатиш мажбуриятини ўз зиммасига олган. Бироқ машина салонларига ойналар қўйиш суръати яхши эмас. Қозонхона ва аккумулятор цехларида ремонт ишлари меъёрига етмаган. 2-техник хизмат кўрсатувчи цехи томлари қиш шароитига мосланмаган, дурадгорлик ва компрессор цехлари территориялари уюм-уюм ахлатлардан тозаланмаган.

Шаҳар электр транспорти йилдан-йилга энг юксалган тармоққа айланиб боряпти. Ҳар куни 2 миллиондан зиёд тошкентлик 329 та трамвай, 288 та троллейбус хизматидан фойдаланмоқда. Ўйлаймизки, қиш — электр транспортчилар учун жиддий имтиҳондир. Ишдаги нуқсонларни тезда бартараф этиш, ҳамшаҳарларимизга намунали хизмат кўрсатиш ҳар бир коллектив аъзосининг, ҳар бир ҳайдовчи ва ремонтчининг муқаддас бурчидир.

Ф. АБДУРАҲИМОВ,
СССР Журналистлар союзининг аъзоси.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ
ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

ЯРМАРКА ЁПИЛДИ

БЕРЛИН. Лейпцигда анъанавий халқаро кузги ярмарка ёпилди. Ярмаркада кўпгина мамлакатлардан олти мингга яқин фирма, саноат корхоналари ва ташқи савдо бирлашмалари иштирок этди. Химия саноати, тўқимачилик ва полиграфия машинасозлиги, электрон ҳисоб машиналари «эркин халқаро савдо ва техника тараққиёти» шиори остида ўтган иқтисодий ва илмий-техникавий ютуқлар кўригининг асосий йўналишлари бўлди.

СССРнинг экспозицияси ярмарка томошабинларида катта қизиқиш уйғотди. Совет павильонида 22 та ташқи савдо бирлашмаси, бир қанча министрлик ва илмий-тадқиқот марказларининг серунум машина-ускуналари, ҳисоб техникаси приборлари, кенг истеъмол моллари намойиш этилди. Бўлимларнинг бири Туркманистон ССР эришган ютуқларга бағишланган эди. Совет Иттифоқининг экспозицияси Лейпцигдаги шу ярмаркада 12 та олтин медаль олди. СССР билан ГДР ўртасида ишлаб чиқаришни кооперациялаш асосида яратилган маҳсулотга ҳам «Фазилати олий» медали берилди.

Ярмарка ишлаб турган пайтда фан-техника конференциялари, мутахассисларнинг учрашувлари, муҳим иқтисодий ва илмий проблемаларга бағишланган симпозиумлар бўлди, кўпдан-кўп шартномалар имзоланди. Масалан, Совет Иттифоқи ярмарканинг эгаси бўлмиш ГДР билан 2 миллиард сўмликдан ортиқ савдо битимларини тузди. Эришилган аҳдлашувларга мувофиқ, СССР анъанавий шеригига машинасозлик, электротехника саноати маҳсулотларини, полиграфия машина-ускуналари, автомобилларни етказиб беради. ГДР эса совет буюртмачиларига кемалар, қишлоқ хўжалик машина-ускуналари, енгил саноат буюмлари юборади.

НОРОЗИЛИК НАМОЙИШЛАРИ

БУЭНОС-АЙРЕС. 4 киши ҳалок бўлди, кўпчилик оғир яраланди, юзлаб одамлар қамоққа олинди. Диктатор Пиночет фашист режимига қарши икки кун давом этган норозилик намойишлари қатнашчиларидан шу тариқа ўч олди. Оппозициядаги етакчи ташкилотларнинг даъвати билан бу намойишлар бутун мамлакат бўйлаб ўтказилди. Аммо диктаторлик режимига қарши намойишлар Сантьяго шаҳрида айниқса кенг кўлам касб этди. Сўнгги пайтларда бир неча бор бўлганидек, бу гал ҳам пойтахтнинг кўча ва майдонлари, унинг ишчилар яшайдиган кварталлари, камбағалларнинг посёлкалари қўзига қон тўлган жазо отрядлари билан ватанпарварлар ўртасидаги шиддатли жанг майдонига айланиб кетди.

Қўшни Чилидаги воқеаларнинг боришини батафсил ёритаётган Аргентина газеталари диктатор халқдан ваҳшийлик билан ўч олаётгани ҳақида қаҳр-ғазаб билан ёзмоқдалар, ватан озодлиги учун курашни давом эттираётган Чили халқининг мардлиги ва қаҳрамонлигини таъкидламоқдалар. Бу газеталарда қўрқитиш учун юзига қорабўёқ суриб олган карабинерлар ва аскарларнинг кўпдан-кўп суратлари эълон қилинмоқда. Жазо отрядлари намойишчилар устига ёпирилиб келиб, автоматдан ўқ уздилар, кўздан ёш оқизадиган газ солинган гранаталарни отдилар, катта босим остида сув чиқарадиган ускуналарни ишга солиб, одамларни ҳолдан тойдирдилар. Матбуот сўнгги уч йил мобайнида бедодликлар натижасида норозилик намойишлари қатнашчиларидан юздан ортиқ чилилик ҳалок бўлганини эслатиб ўтмоқда. Бундан икки ой муқаддам аъзои-бадани роса куйиб кетган чилилик йигит Родриго Рохас де Негри вафот этди. Аскарлар унинг устидан бензин қуйиб, ёқиб юбордилар. Бу воқеа куппа-кундуз куни, кўпчилик гувоҳларнинг кўз ўнгида содир бўлди.

Аммо террор ва бедодликлар чилиликларни чўчита олмади. Коммунистлар ҳам кирадиган оппозициядаги уюшма — халқ демократик ҳаракати раҳбарлигининг фикрича, икки кун давом этган норозилик намойишлари Чилидаги озодлик ҳаракати тобора авж олаётганини яна бир карра кўрсатди. Диктаторлик режимига қарши намойишларни кейинги кунларда ҳам, 11 сентябргача давом эттириш мўлжалланмоқда. 11 сентябрь АҚШнинг махсус хизмат маҳкамалари уюштирган фашистик исённинг яна бир манфур санасидир.

ЛИВИЯДА ЙЎЛ ҚУРИЛИШИ

ТРИПОЛИ. Автомобиль йўлларининг кўплиги — Ливия Жамоҳириясининг бугунги кунига хос аломатлардан биридир. ЖАНА агентлигининг маълумотларига кўра, 1969 йил революциясидан кейин мамлакатда 15,7 минг километр замонавий автомобиль йўллари ва қишлоқ жойларда 7 минг километрдан ошадиган оддий йўллар қурилди. Бугунги кунда Ливиянинг ҳамма районларида йўл қуриш ишлари амалга оширилмоқда. Мамлакатнинг Ўрта денгиз соҳилини Ливия чўли ичкарилигидаги янги аграр-саноат комплекслари билан боғлайдиган Саҳрои Кабир орқали ўтувчи катта йўл кейинги вақтларда алоҳида аҳамият касб этди.

Шу йил фойдаланишга топширилган ва пойтахтни унинг шарқий соҳилидан ғарбий соҳилигача 23 километр ёй қилиб қуршаган тошйўл триполиликларнинг чинакам ифтихори бўлиб қолди.

АСВОН—ЯНГИ ЕРЛАРГА СУВ БЕРАДИ

ҚОҲИРА. Мисрнинг Асвон вилояти тез орада мамлакатнинг янги сермаҳсул деҳқончилик райони бўлиб қолади. Шу иссиқ ва қурғоқчил районда илк бор буғдой етиштирилади. Баланд Асвон тўғонини ҳосил қилган улкан сув омбори туфайли шу иш рўёбга чиқди Тўғон Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий ёрдами билан қурилган. Ўтказилган тажрибалар бу ерда барпо этилган фермаларнинг суғориладиган ерларида буғдой қиш ойларида Нил дельтасининг далаларидаги сингари мўл ҳосил беришини кўрсатди. Ҳозир мисрлик агрономлар ушбу вилоятда 80 минг гектардан ошиқ ерга буғдой экишни мўлжаллаб турибдилар.

КАЛЕЙДОСКОП

ВЕНЕЦИЯ ҚАЙТА ҚУРИЛМОҚДА

Сув устидаги шаҳарда икки йўналишдаги меъморларнинг ўзаро баҳси бир неча йиллар давом этди: бир хил мутахассислар шаҳарнинг тарихий марказида янги иморатлар қуришни ёқлашса, бошқалари уларга қарши чиқишарди.

Планировкасини ўзгартирмай, ўтмиш асрлар ҳақида хотира сифатида кўҳна деворларнинг бир қисмини сақлаб қолиб, Венециянинг айрим кварталларини онгли равишда қайта қуриш тарафдорлари ғолиб чиқишди.

Шундай қилиб, 1988 йилга келиб Сестиере ди Каннареджо канали соҳилларида 120 та янги уй қад кўтаради. Уларнинг лойиҳасини машҳур итальян архитекторларидан бири Витторио Греготти яратди. Венециянинг янги иморатлари қандай қиёфада бўлади?

— Ушбу лойиҳа Венеция меъморчилиги ютуқлари билан видолашув эмас. Аксинча, келажакка ўзига хос назар ташлашдир. Кўп сонли тўсиқларга қарамай, биз лойиҳанинг амалга оширилиши Венециянинг муҳим муаммоларидан бири — шаҳар аҳолисини тарихий марказда қандай қилиб олиб қолиш проблемасини ҳал этишга муваффақ бўлдик. Мана ўн йилдирки, улар иморатларнинг қулайликларга эга эмаслиги сабабли ўз кварталларини ташлаб кетишаётган эди.

К. ГОТВАЛЬД ТУҒИЛГАН КУНГА БАҒИШЛАБ

«Супрафон» фирмаси Клемент Готвальд туғилган куннинг 90 йиллигига бағишлаб ЧССР Президентининг нутқ ва докладлари ёзилган узоқ куйлайдиган пластинка тайёрлади.

Янги пластинкадан унинг 1948 йил февраль ойида Староместкая майдонида сўзлаган, Чехословакия — Совет дўстлиги иттифоқи съездида, 1948 йил апрель ойида миллий маданият съездида сўзлаган тарихий нутқлари, 1949 йилда ЧКП IX съездида сўзлаган доклади ўрин олган.

НОН — БЕБАҲО БОЙЛИГИМИЗ

Дастурхонда қуёш акси

Кечалари қадрдон Тошкентимиз кўчаларида сайр қилганмисиз? Ёнбошига «Нон-хлеб» деб ёзилган машиналар ўтганда ҳаммаёқни нон ҳиди тутиб кетишини биласизми? Новвойхона олдида бир дам тўхтаб, ҳавони тутиб кетган нон ҳидидан тўйиб-тўйиб нафас олмабсиз, нон ҳидининг қанақалигини билмабсиз...

Нонни она сутига тенглаштириш мумкин. Инсон боласига дунёда мана шу икки буюк неъматдан қимматли нарса йўқ.

Вақти келиб она боласини сутдан айиради. Шундан кейин нима бўлади, биласизми? Ўша бола умрининг сўнгги дамигача она сути ўрнига нон тановул қилади. Нон она сутининг давомчисидир.

Баъзан бирон одамнинг «Ҳой, нонни хор қилма», — деган гапини эшитганимда ҳайратдан ёқамни ушлайман. Наҳотки шу гапни одамларга тушунтириш керак бўлса!

Нонни хор қилма, деган гап онангни хор қилма, деган билан тенг-ку!

...Саратон офтобида қуйиб-ёниб буғдой ўрган комбайнчининг, қош-кўзларига ун гарди қўнган тегирмончининг, лаҳча чўғ бўлган тандирга бошини суқиб кулча узган новвойнинг қадр-қиммати шуми? Биттагина кулча то дастурхонимизга қўйилгунча анча йўл босгани, қанчалаб одамлар қўлидан ўтганини билган инсон асло бундай қилмайди...

Денгиздек тўлқинланиб турган сўнгсиз буғдойзорларимиз учун, туну кун тиним билмай нон ёпаётган юз минглаб новвойларимиз учун, дўконларимиздаги хилма-хил нонлар учун ҳар эрта дастурхонга тортилган ва буюк ҳурмат билан ушатилган нонларимиз учун жонажон Ватанимизга, шонли Коммунистик партиямизга чин дилдан шукроналар айтайлик.

Агар мен шоир бўлсам, тандирдан узилган қип-қизил кулча нонни тонг маҳали балқиб чиққан қуёшга ўхшатиб шеър битардим.

Саид АҲМАД,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

Қадимги Русдаги новвойчилик

Ўн биринчи асрдаёқ Россияда сули унидан ошириб «нордон нон» ёпила бошлаган. Уни тайёрлаш катта санъат бўлган. Хамирга махсус ачитқи (квас-лар) солиб оширилган нонларни тайёрлаш сирлари ғоят махфий сақланиб, авлоддан авлодга ўтиб келган. Бундан ташқари буғдой унидан монастир новвойхоналарида нон ёпилган. XVI асрга келиб новвойлар— нончилар, калачниклар, пирожнийчилар, пряникчилар, блинчикчилар ва ситникчиларга бўлинишган.

Янги магазинларга марҳамат!

Шаҳарда нон маҳсулотлари билан савдо қиладиган магазинлар сони йилдан - йилга ортиб боряпти. Шу йилнинг ўзида тўртта янги нон магазини ишга туширилди. Пушкин ва Новомосковская кўчалари кесишадиган жойдаги 98 - магазин ҳамда Луначарское шоссесидаги «Салом» ошхонаси қаршисидаги 74 - магазинлар ишга туширилиш арафасида турибди.

Янги магазинлар замонавий, кенг, ёруғ биноларда жойлашган. Уларда харидорларга намунали савдо хизмати кўрсатиш учун барча шароитлар муҳайё. Учта магазинга маҳсулот контейнерларда келтирилади. Нонларни ортиш - туширишда қўл кучидан фойдаланилмайди.

Шаҳримиздаги нон магазинлари сони 136 тага етди. Уларда ҳар куни 170 - 175 тонна маҳсулот сотиляпти.

Л. БАБАКАЕВА,
«Ташхлебторг» савдо идораси ташкилий бўлими мудири.

Хотира

Уруш йиллари нони

Дастурхондаги иссиқ нон... Унинг ҳаётимиздаги буюк аҳамиятини тарихимизнинг шонли, жанговар саҳифаларига разм солгандагина тўғри баҳолаш, бугунги тўқ, фаровон турмушимизнинг нашу-намосини тўлалигича ҳис этиш мумкин...

Улуғ Ватан уруши йиллари Тошкент темир йўл вокзалида эвакуация пункти ташкил этилганди. Бу ерга мамлакатимизнинг Европа қисмидан эвакуация қилинган аҳолини ортган эшелонлар кечасию-кундузи келиб турарди. Қизил вагонлардагиларнинг кўп қисми болалар бўларди.

— Вагонларга кирганда шумшайиб ўтирган оч-юпун, мажолсиз болаларга кўзингиз тушарди,— деб ўз хотираларини бизга ҳикоя қилганди ўша пайтда республика халқ маорифи комиссарлиги болалар уйлари бошқармаси бошлиғи бўлиб ишлаган Елена Георгиевна Самойленко. — Уларга пастга тушиб, нон ейиш мумкинлигини айтсангизгина зўр-базўр ўринларидан туришарди. Эвакуация пунктида болаларнинг ҳаммасининг қоринлари тўйғазилиб, ҳаммомга юборилларди. У ердан эса янги уст-бош кийгазилиб, шаҳардаги болалар уйларига тарқатиларди.

Республикада 1941 йилнинг охирида ва айниқса, 1942 йилда турмуш оғирлашди. Бу аҳвол болалар уйларидаги ҳаётда ҳам ўз аксини топди. Ўша пайтда болалар уйларида бир боланинг кунлик нон нормаси 200 грамм эди. Кейинроқ, урушнинг охирига келганда 300 граммга чиқди. Бу кўпми ёки озми? Агар ўша пайтда болалар қора нондан бошқа деярли ҳеч нарса емаганликларини эътиборга олсак, оз эканлигини англаш мумкин. Шунинг учун ҳам ҳамма жойда бўлганидек, болалар уйларида ҳам ноннинг қадр-қиммати ғоят юқори бўлган.

Масалан, 22-болалар уйидаги болалар Совети қошида нон тақсимлаш комиссияси бўларди. Бу комиссия аъзолари уч маҳал паллали тарозида болаларга нон тақсимлашарди... 200 грамм нонни болалар учга бўлиб ейишарди. Фақат айрим кунларигина сўкоши ёки карам шўрва ичишарди.

Ҳозир метронинг «Ҳамид Олимжон» бекатидаги кўп қаватли уйлардан бирида яшаётган меҳнат ва уруш ветерани, 1927 йилдан партия аъзоси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи Йўлдош Ёдгоров ҳам мана шу воқеаларнинг гувоҳидир. У 1942 йилнинг охиригача шаҳардаги 32-болалар уйида директор бўлиб ишлаб, сўнг фронтга кетди. У Москва атрофидаги Клин, Калинин, Ржев шаҳарлари, Смоленск учун бўлган ғоятда оғир жангларда қатнашди.

— Мен фронтда ноннинг қадр-қимматини янада кучлироқ ҳис этдим, —дейди Йўлдош ота. —Урушда нон худди милтиқ ва танк, снаряд ва мина сингари муҳим стратегик аҳамият касб этганди. Менинг икки-уч кунлаб оч қолган, музлаган нонни болта билан кесиб, муз ҳолида оғзимга солиб, тамадди қилган пайтларим бўлган...

Ленинград тарихи музейида қотган, вақт ўтиши билан эмас, балки асли тайёрланганида қоп-қора бўлган нон бўлаги сақланади. У қотган бўлишига қарамай, сухари деб ҳам бўлмайди. Оддий нон бундай қотмайди. Бу Ленинград қамалида қолганларнинг бир кунлик нормасидир. Бор-йўғи 125 грамм бўлган бу нонда ун кам, кўп қисми кепак ва бошқа моддалардир.

Нюренбергдаги халқаро трибуналда америка айбловчиси Олдерман ҳаммани ҳаяжонга солиб, ғазабини қўзғаган фактларни— Гитлер ва унинг шериклари томонидан тайёрланган «Барбарос плани» муҳокамаси натижаларини ошкор қилганди. Унинг биринчи бандида шундай сўзлар бор эди: «Агар барча қуролли кучлар урушнинг учинчи йилида Россиянинг ўзидаги озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминланганидагина урушни давом эттириш мумкин». Гитлерчилар бу мақсадларига қай даражада эришганликларини 1943 йилнинг қаҳратон қишида Сталинградда қуршовда қолган бир гитлерчи жангчининг кундалигини ўқиб билиш мумкин. У шундай ёзади: «...Бир кунлик нон нормаси ҳар бир кишига 50 граммга туширилди. Қаттиқ изғирин, очлик азоби, эпидемия ва душман ёғдираётган ажал ўти... Ичкетар ва терлама Сталинград «қозони»га мустаҳкам ўрнашиб олди. Очлик бутун армиянинг руҳини тушириб юборди».

Бу сўзлардан кўриниб турибдики, душман Советлар мамлакати халқларини очлик азоби билан қийнаб, қириб ташлашни ва урушни ғалаба билан тугаллашни мақсад қилганди. Аслида эса шундай қисматга унинг ўзи гирифтор бўлди.

Уруш йиллари фронт ортидаги совет кишиларига ҳам оғир бўлди, албатта. Мамлакат ичкарисида озиқ-овқат таъминотида катта қийинчиликлар юзага келди. Аммо партия ва ҳукуматимизнинг ташкилотчилиги ва ташаббускорлиги, бутун халқнинг катта куч-ғайрати туфайли бу муаммолар муваффақиятли ҳал этилди, аҳолининг очликдан қирилиб кетиши олди олинди.

Масалан, ўша пайтда Ўзбекистонда Марказдан бериладиган ғалла фондидан ихтиёрий равишда воз кечилиб, шахсан Усмон Юсуповнинг ташаббуси билан 1941 йилнинг кеч кузида республикамиздаги жамики бўш ерларга баҳорги ғалла экилганди. Қишлоқ аҳолисига ҳам уруш туфайли юзага келган қийинчилик сабабли томорқаларига буғдой ва бошқа донли экинлар экиш зарурлиги тушунтирилганди. Халқнинг «дон асраган жон асрайди» деган доно мақоли уруш йиллари алоҳида маъно касб этганди.

Ўша пайтлар биз бола эдик. Чирчиқ дарёсининг қуйи оқимидаги бўш ерлар ғаллазорга айлантирилганди. Биз болалар ғалла ҳосили ўриб-йиғиб олингач, буғдойпояларга бошоқ тергани борардик. Ўн-ўн беш кун териб йиққан бошоғимизни уйда янчардик. Ундан тушган дон колхоз тегирмонига тортиш учун олиб бориларди. Ўша пайтларда қош-кўзи, ҳатто эски дўпписи ҳам доимо ун бўлиб юрадиган Тўхта тегирмончи қишлоқнинг энг нуфузли кишиларидан бирига айланган эди...

Дастурхондаги иссиқ нон... Унинг ҳаётимиздаги буюк аҳамиятини яхши ҳис этиш учун ўтмишни унутмаслигимиз керак.

Статистика маълумотларига қараганда, мамлакатимизнинг кўпгина областларида, болаларни ҳам қўшиб ҳисоблаганда, кунига ҳар бир одам ҳисобига бир килограммдан нон ейиларкан. Наҳотки, бир одам бир кунда шунча нон еса? Йўқ, албатта. Бу ноннинг бир қисми молга берилади ёки исроф қилинади. Айнан шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида бу масалаларга ҳам алоҳида эътибор берилди. Чорва мол ҳамда паррандаларни магазинлардан сотиб олинган нон, ун, ёрма ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари билан боққан шахсларга жарима солиш, агар бу хатти-ҳаракатлар такрорланса, айбдорларга суд ҳукми билан ахлоқ тузатиш иши бериш қонунлаштириб қўйилди. Дарҳақиқат, бу жуда тўғри ва ўз вақтида кўрилган чора бўлди. Чунки нон —инсониятнинг буюк кашфиёти саналади. Дастурхонимиздаги иссиқ нон эса кўплаб кишиларнинг катта меҳнати эвазига юзага келади. Шундай экан, нонни увол қилган киши инсонга — унинг катта меҳнатига ҳурматсизлик кўрсатган бўлади. Бу ҳақиқатни ҳеч қачон унутмаслик лозим.

А. ЭГАМНАЗАРОВ,
СССР Журналистлар союзи аъзоси.

Биласизми?

◆ Қора нонда оқ нонга нисбатан темир моддаси 30 процент, калий икки баравар, магний уч баравар кўп.

◆ Эрамизгача бўлган олтинчи ва бешинчи асрда нонни қурбонликка сўйилган ёки овлаб ўлдирилган ҳайвонларнинг қони билан тайёрлашган. Қадимий Юнонистонда турли хил нонларни ёпишга уста бўлишган. Қуллар учун қора (биз ҳозир билгандака қора эмас, балки чинакам қора, берч), беморлар учун эса зайтун мойи қўшилган нон берилган.

◆ Одамлар нон ёпишни қандай қилиб ва қачон ўрганишган? Бу саволга аниқ жавоб йўқ. Лекин тарихда шундай факт бор: мисрликлар эрамиздан 4000 йил аввал нонни кашф қилишган. Геродот гувоҳлик беради: «...Бошқалар буғдой ва арпани ейишади. Мисрда эса бошоқдаги донни ейишни шармандалик деб билишади. У ерда буғдойдан нон ёпишади».

Илмий лабораторияларда

Дори-дармон... ичимизда

Қафасдаги қуён бирдан даҳшатга тушиб питирлай бошлади. Уни нима қўрқитиб юборди? Овқат емай қўйган иккинчи қуён эса бирданига зўр бериб овқатланишга тушди.

Ҳайвонларни бундай тез ўзгаришга нима мажбур қилмоқда?

— Олигопептидлар деб аталган алоҳида модда мажбур қилмоқда, — деб жавоб беради СССР Медицина фанлари академияси П. К. Анохин номидаги нормал физиология илмий-тадқиқот институти лабораториясининг мудири В. Душкин. Бу биологик актив бирикмалар гормонларнинг ўзига хос парчалари бўлиб, улар ҳаёт фаолиятида жуда катта роль ўйнайди.

Мия ишлаб чиқарадиган ана шу моддаларнинг бир қисми— нейропептидлар оғриқни қолдиради, хотирани яхшилайди. Бундай табиий дорилар ҳали батафсил ўрганилган эмас. Лекин кўп фармакология воситаларига нисбатан анча самарали эканлиги равшан. Шу сабабли бир қанча жиддий касалликларни даволаш учун нейропептидлардан фойдаланиш ғояси кенг тарқалди.

— Нейропептидлар организмнинг озиқ-овқат ва сувга эҳтиёжларини, бошқа биологик эҳтиёжларни қондириб, ҳайвонларни актив фаолиятга йўллайди. Улар даҳшат ва тажовузкорлик туғдириши ҳамда бундай ўзгаришларни бартараф этиши мумкин, —дейди нормал физиология илмий-тадқиқот институтининг директори, СССР Медицина фанлари академияси мухбир аъзоси К. Судаков. — Биз фанга маълум бўлган юздан зиёд нейропептиддан ўнтасини ўргандик. Уларнинг биологик сабабларини бошқариш, кучайтириш ёки камайтириш имкониятларини кўрсатиб бердик.

Биологик актив моддаларнинг нерв ҳужайралари аппаратига таъсирини ўрганиб, насл табиатини яхшироқ тушуниб етиш мумкин. Маълум бўлишича, олигопептидлар сунъий равишда вужудга келтириладиган сабабларга —алкоголизм ва гиёвандликка жиддий таъсир ўтказар экан. Ичкилик ва наркотикларга берилиш олигопептидлар ёрдамида даволанади. Уларни мияга киритишга ҳожат йўқ. Кўзга томизишнинг ўзи кифоя қилади.

Олигопептидларнинг организмдаги ролини тадқиқ этиш ҳозир эксперимент босқичидадир. Лекин баъзи моддалар ҳозирнинг ўзидаёқ уйқунинг бузилишини, таом ҳазмининг бузилишини даволашда ишлатилмоқда. Олимлар уларни XXI аср дори-дармонлари, деб атаётганликлари муболаға эмас.

Олимлар олдида кўпгина жиддий қийинчиликлар турибди. Улардан бири биологик материалнинг етишмаслигидир. Бундай материалсиз лаборатория тадқиқотларини кенг жабҳада олиб бориб бўлмайди. Нейропептидлар жуда қиммат туради. Чунки синовларни ўтказиш учун бир грамм моддани ажратиб олишга ҳайвонларнинг минглаб тонна миясини қайта ишлашга тўғри келади. Моддани ажратиб олиш методикаси мураккаб, аппаратлар эса мукаммал эмас. Лекин келгуси давр дори-дармонларини олишнинг асосларини белгилаб берадиган олимларнинг изланишлари давом этмоқда.

Б. ЛЬЯНОВ.
ТАСС мухбири.
Москва.

«Тинчлик шари учираман».
«Она билан бола— гул билан лола».

«Заҳматкаш» самолёт

Қизил Байроқ орденли Туркистон Ҳарбий Округи музейига келувчилар совет аэронавтикаси тарихининг яна бир саҳифаси билан танишиб чиқиш имкониятига эга бўлдилар. Улуғ Ватан урушига бағишланган экспозицияга ЛИ-2 самолётининг аниқ макети қўйилди. У узоқ умр кўрган самолётлардан бири сифатида машҳур. Самолётнинг турли вариантларидан қирқ йилдан кўпроқ фойдаланиб келинди.

Машинанинг пишиқлик запаси катта эди. Улуғ Ватан уруши йилларида совет учувчилари учиш аппаратининг шу сифатидан муваффақият билан фойдаландилар. Самолётга ортилган юк ва анжомлар гитлерчиларнинг орқа томонида ҳаракат қилаётган партизан отрядларига етказиб турилди. Бу самолётдан десант туширишда ҳам фойдаланилди. Машина баланд тоғли районларда кўп иш берди. Шундай классдаги самолётлар «инжиқлик қиладиган» жойларда ЛИ-2 яхши ишларди. 1944 йил охирларида фашистлар қуршаб олган Югославия халқ озодлик армияси штабини қириб ташлаш борасида вермахт пухта тайёрлаган операция шу самолёт ёрдами билан барбод этилди. Ҳаво кемасининг командири гвардиячи - майор А. Шорников совет қўмондонлигининг буйруғини бажара бориб, ЛИ-2 самолётини момақалдироқли қалин булутлар полосасида тоғлар оша дадил учириб немисларнинг қоқ биқинига қўндирди. Шундай қилиб, мамлакат миллий озодлик комитетининг раиси И. Тито ва армия команда составининг аъзолари фронт линиясининг нариёғига олиб кетилди. Самолёт уруш тугаганидан кейин ҳам яхши ишлади. У халқ хўжалик юкларини неча ўн йил ташиди.

С. ИНДИН,
ЎзТАГ мухбири.

САЛОМАТ БЎЛИНГ

▲ Яхши одат — бахт-саодат

▲ Чиниққанга дард тегмайди

▲ Аср хасталиги нима?

▲ Озодалик — соғлиқ гарови

Ҳаракат умрни узайтиради

Сўнгги вақтларда кишиларнинг ўртача умр кўриши 70 ёшдан ошди, бироқ шу билан бирга атеросклероз, қон босими, стенокардия, инфаркт, инсульт каби юрак-қон томир касалликлари кўпроқ учрайди. Бу касалликлар нисбатан ақлий меҳнат кишиларида бот-бот кузатилмоқда.

Ҳисоб-китобларга қараганда, бундан юз йиллар муқаддам юмушлар асосан қўл кучи билан бажарилган. Эндиликда, эса аксинча техника воситалари билан бажарилаётир. Натижада баъзи кишилар умумий жисмоний сустлик дардига учрашаяпти. Бу дард «аср касаллиги» деб ҳам аталади.

Аср касалликларига асосий сабаб баданнинг лавангли (гипокинезия) ва мушакларнинг бўшанглигидир (гиподинамия). Ҳаракатсиз бадан сўз жоиз бўлса, пўсакка ўхшайди: енгил-елпи, яъни бўм-бўш. Ички аъзоларнинг таноби бўшашган бўлиб, ичак-чавақлар қисман пастга сурилади. Асаб системаси чиниқмаган бўлиб, қайғу-аламга дарров асир тушади. Бўғинларда туз қатлами ошиб бориб, турли оғриқларга сабаб бўлади. Мушаклар бўштоблигидан киши куч ва қувватдан қолади. Хомсемизлар ҳам шу тоифадаги беморлардир.

Биолог олимлар уй ва дала қуёнлари устида тажриба ўтказишди. Уй қуёнининг доим овқати тайёр, семиз ва қўпол, лаванг ва бўш. Бир оз ҳаракат қилса, дарров ҳарсиллайди. Ёввойи қуён ҳаёт учун фаол курашади: юриб, елиб овқат қидиради, ҳушёр туради, қулоғи яхши эшитади, ҳид билади, кўзи узоқ-узоқларни кўради. Эпчил, чаққон, чунки озғин ва пишиқ. Бирор хавф-хатар содир бўлса минг найранглар билан инига равона бўлади...

Олимлар тор қафасга каламушларни зич қилиб жойлаштиришди. Юз кун чамаси каламушлар ҳаракатсиз қолишди. Сўнг уларни рентгенда текшириб кўришди. Суяк ҳужайраларининг сийраклашиб, боз устига мўрт бўлиб қолгани аниқланди. Пастки жағ, ҳаттоки тишлар ҳам хийла нозиклашганди. Бундан, умумий ҳаракатсизлик натижасида тишлар минерал тузларни ўзлаштиролмайди ва уларни осонгина «қурт ейди», деган хулоса чиқади.

Камҳаракатликдан холестерин моддаси ошади. Натижада томирлар барвақт қарий бошлайди. Маълумки, кийимдаги ёғ доғи чангга ўч бўлади, қотиб, сатҳи ғадир-будир бўлиб қолади. Худди шунингдек холестерин ўрнашган томирнинг ички сатҳига оҳак моддалари ўрнашиб қолади. Томирнинг айнан шу қисми эластик хусусиятини йўқотади, мўрт бўлади. Лой ва тошлар билан тўлиб қолган ариққа ўхшаб, унинг ички сатҳи равон бўлмайди. Бу ҳол қон айланишини, таъминотини издан чиқаради, қон босимини оширади. Атеросклероз аталмиш бу касаллик бевақт кўнгилсиз ҳодисаларнинг сабабчиси бўлмоқда.

Ҳаракатсиз баданда қон айланиши фақат катта томирлардагина мавжуд. Кичик ва майда томирлар (капиллярлар)да қон айланиши суст ёки димланган бўлади. Қони суст аъзода, демак модда алмашинуви паст бўлгани учун киши суст, заиф ва дардманд бўлади. Бу одам кунига 2—3 минг калория сарф этиш ўрнига атиги 50—100 калория энергия ажратади. Одам бир минутда дам олиб ётганида бир калория, ўтирганида эса 1,2 калория сарф этади, холос. Агар бу вазият ўзгармаса, яъни қон ҳаракати тубдан яхшиланмаса, аҳвол борган сари оғирлашиши мумкин.

Арасту фикрича, давомли жисмоний ҳаракатсизликдан одамни сўндирадиган ва бузадиган нарса йўқ. «Шунинг учун ҳам ҳаракатчанликнинг сўниши ҳаётий жараёнларнинг чўкиши демакдир». (В. В. Гориневский).

Дарҳақиқат гипсланган қўл ёки оёқ бир-икки ойда озиб-тўзиб қолади. Узоқ вақт ётиб қолган беморларнинг дарддан фориғ бўлиши чўзилади, чунки ҳаракатсизликдан вужуднинг ҳимоя воситалари талон-тарож бўлиб кетади.

Энг хавфли нарса —ишёқмасликдир. Немис олими Гуфеленднинг айтишига кўра, шу вақтгача бирорта ҳам ялқов узоқ умр кўрмаган. Лаванг, яъни дангаса киши ғайрат-матонат нима эканлигини билмайди.

Ҳаёт тажрибаларининг кўрсатишича, ишёқмас киши одатан фисқи-фасод билан шуғулланади, коллективдан ўзини четга олади, доим нималардандир норози бўлиб, тажанглик қилади.

Авлод-аждодларимиз ҳаёт учун фаол курашганлар. Шуни унутмангки, серҳаракат ва меҳнаткаш одам кучли ва бақувват, эпчил ва чопағон бўлиб, унда суяк-бўғинлар, мушаклар, юрак ва томирлар ҳам шунга яраша ривож топади. Турли сабабларга биноан асаб бузилганда ҳам фаол ҳаракат ва жисмоний меҳнат малол келади.

Одамни меҳнат яратган, дейишимизда жуда катта маъно бор. Чунки турмуш уринишлари, «тирикчилик» ҳаракатсиз, меҳнатсиз бўлиши мумкин эмас.

З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
З. ЭГАМБЕРДИЕВА,
медицина фанлари кандидатлари.

Кўп терламаслик чораси

Ҳурматли редакция! Мен салқин кунларда ҳам кўп терлайвераман. Бундан қутилиш мумкинми?

С. ҒОФУРОВ,
шофёр.

Аввало кўп терлаш сабабини аниқлаш зарур. Бунинг учун врачга боришингиз керак, чунки одам баъзи касалликларда ҳам кўп терлайди. Ўсмирлар вегетатив нерв системаси ёшга хос беқарор бўлгани учун ҳам улар кўп терлайди, бу одатда кейинчалик ўтиб кетади. Ҳатто ҳар қандай одам жисмоний иш қилса, иситмаси чиқса, иссиқ овқат ёки иссиқ чой ичса, бирор нарсадан хафа бўлса ҳам терлаб кетади. Айниқса қўлтиқ ости, бўйин, қўл кафти, оёқ кўп терлайди.

Хўш, бу ҳолни қандай қилиб йўқотиш мумкин?

Аввало одам шахсий гигиенага риоя қилиши, доимо озода бўлиб юриши лозим. Кунига икки маҳал — эрталаб ва кечқурун душда яхшилаб атир совун билан чўмилиш керак. Чўмилгандан кейин тер ҳидини кетказадиган махсус дезодорантлар (лосьонлар, аэрозоллар) қўллаган маъқул. Теймуров пастаси яхши ёрдам беради. Бу паста ҳам яхшилаб ювингач ишлатилади.

Одатда қўлтиқ ости кўп терлайди. Шунинг учун қўлтиқ остини депиляторий ёки устара билан тозалаб туриш керак. Шундан сўнг тери таъсирланмаслиги учун тальк сепилади.

Агар қўлингиз кўп терласа уни сувга новшадил спирт қўшиб ювинг (бир литр сувга 1—2 ош қошиқ новшадил спирт қўшилади). Одеколон, овқатга ишлатиладиган сирка ва борат кислотани тенг аралаштириб, кафтга суртиб туриш ҳам яхши ёрдам беради. (100 грамм сувга 4 грамм борат кислота солинади).

Айниқса оёқ терлаганда ёмон ҳид келади. Оёқни ҳар куни совунлаб ювилади, сўнгра чайиб, юмшоқ сочиқ билан қуригунча артилади. Шундан сўнг махсус косметик воситалар: «Турист», «Триви», «Эффект»ларнинг бирортасидан суртиб қўйилади. Ҳафтада оёққа 2—3 марта иссиқроқ ванна қилиш ҳам фойдали. Бунда сувга марганцовка эритиб солиб, нимранг қилинади. Ванна муддати 10 минут. Бошқа рецептни ҳам тавсия қилиш мумкин: сувга қуруқ мойчечак (ромашка) настойкаси ёки эман (дуб) пўстлоғи, қирқбўғим солиб, оёққа ванна қилиш мумкин. Уни тайёрлаш осон: шу ўсимлик маҳсулотларининг бирортасидан икки ош қошиқ олиб икки литр қайноқ сув қўйиб, 30 минут қуйиб қўйилади. Ванна қилиб бўлгандан кейин оёқни сочиқ билан қуритиб артиб, борат кислота ва тальк аралашмасидан сепиб қўйинг.

М. ОРИФЖОНОВА.

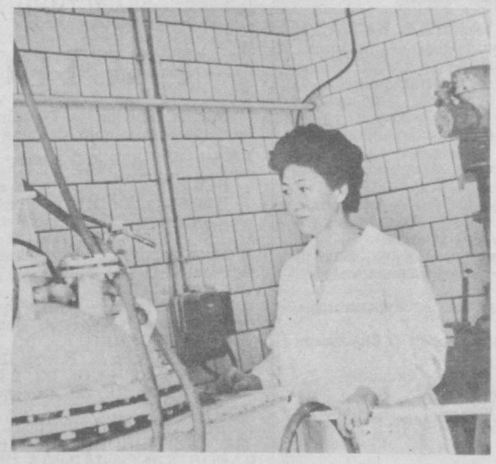

Шифобахш дори-дармонлар беморлар саломатлигини тиклашда муҳим омил ҳисобланади. Шаҳримиздаги вакцина ва зардоб илмий тадқиқот институтида бактерия ва микробларга қарши қўлланадиган препаратлар тайёрланади.

СУРАТДА: институтнинг гамма-глобулин лабораториясида технолог Эльмира Баширова махсус аппаратда препаратнинг тайёр бўлишини кузатмоқда.

Т. Каримов фотоси.

Ичкилик зарари ҳақида

◆ Арақ — винонинг туғишган холаси.

◆ Ким қарзга ичса, унинг азоби икки марта ошади.

◆ Мастликдан орттирилган дўстнинг бўш шишача қадри йўқ.

◆ Кимки ичмаса, чекмаса узоқ яшайди.

Рус мақоллари.

◆ Ким ичкиликдан мадад истаса, гўр атрофида бўлади.

◆ Арақ билан дўстлик саломатликка душман орттириш демакдир.

◆ Ақл тоғларни қўзғатади, арақ ақлни хароб қилади.

◆ Ичкилик — ифлосликни чақиради.

◆ Мастлик билан ғам янгиланади.

Удмурд мақоллари.

◆ Шер пешага қадам босганидек, арақ ҳам юракка шундай йўл олади.

Вьетнам мақоли.

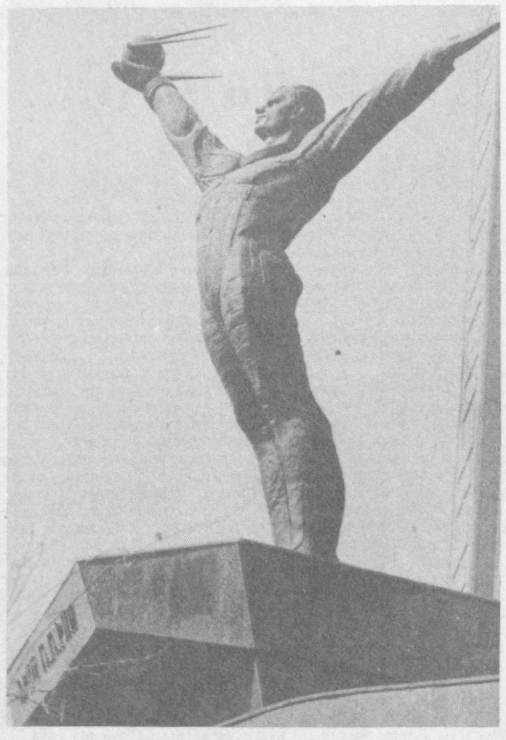

Жаҳонда биринчи космонавт-учувчи Ю. Гагаринга Тошкентда қўйилган ҳайкал.

Аҳоли турар жойларида

Жонкуярлик самараси

Сергели районидаги 1-ЖЭК территориясида физкультура-соғломлаш т и р и ш клуби ташкил этилганига ҳали бир йил бўлгани йўқ. Клуб аъзолари турли машғулотларда қатнашиб, соғлиқларини мустаҳкамлашмоқда. Айни пайтда ўзларига топширилган вазифаларни ошириб бажариб, корхона ва ташкилотларнинг умумий ютуғига салмоқли ҳисса қўшишяпти.

Ҳамма ишнинг бошланишига 11-болалар ва ўсмирлар спорт мактаби қошида ишлаб турган дзюдо секциясининг раҳбари Борис Иосифович Шнайдер сабабчи бўлди. У кўчадан ўтаётганида бўш турган спорт залига кўзи тушди. Дарҳол хаёлига, ундан фойдаланиш керак, деган фикр келди. Бунинг устига меҳмонхона хўжалиги техникумининг студентлари бир неча марта секцияга қабул қилишни илтимос қилганликларини ҳам эслади. Ахир, хотин-қизларнинг дзюдо секциясида қатнашиши кўпчиликка маъқул бўлган эди-да!

Унинг тахмини тўғри чиқди. Меҳмонхона хўжалиги техникуми директори А. Қосимова раҳбарлигида спорт-соғломлаштириш клуби ташкил этилди. Орадан кўп ўтмасдан моддий-техника таъминоти, врачлик назорати, пропаганда, сиёсий-тарбиявий ишлар комиссиялари ишлай бошлади. Шундай қилиб, спорт-соғломлаштириш клуби ташкил топди.

— Аёллар дзюдо секциясидаги машғулотлар ниҳоятда қизиқарли ўтарди, — дейди Б. Шнайдер. — Лекин орадан вақт ўтиши билан спортнинг бошқа турлари бўйича ҳам секциялар ташкил этиш зарурати вужудга келди. Ахир, ҳаммани дзюдо секциясига жалб қилиб бўлмайди-да. Бунинг имкони ҳам йўқ. Шу боисдан физкультура-соғломлаштириш клубини ташкил этишга қарор қилдик. Ҳозир бу ерда оғир атлетика, ритмик гимнастика, умумий жисмоний тайёргарлик секциялари ишлаб турибди. Машғулотларни тажрибали мутахассислар олиб боришмоқда.

Юқорида айтганимиздек, клубнинг фаолият бошлаганига ҳали бир йил тўлгани йўқ. Лекин унинг аъзолари анча салмоқли муваффақиятларга эришишди. Жумладан, дзюдо секциясининг аъзоси Елена Шанина аёллар ўртасида ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақасида совриндор бўлди. Неля Киямова эса қизлар ўртасида ўтказилган Бутуниттифоқ турнирида бронза медали билан тақдирланди. Татьяна Борисенко республика биринчилигида мукофотли ўринни эгаллади.

Клуб аста-секин ўз ишини такомиллаштириб бормоқда. Таниқли спортчилар, санъат арбоблари, уруш ва меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари билан учрашувлар ўтказиш одат бўлиб қолди. Қизлар эгаллаган касбларини пухта ўрганаётганликларини қатнашчилар олдида, мутахассисларга намойиш этишяпти. Айни пайтда улар дзюдо сирларини ҳам пухта ўрганиб, маҳоратларини такомиллаштириб боришяпти.

Клубга ана шу ишларни амалга оширишда 11-болалар ва ўсмирлар спорт мактаби, армия спорт клуби, А. Ҳидоятов номидаги маданият саройи, болалар музика мактаби, район спорт комитети яқиндан ёрдам беришмоқда. Ҳамфикрлик, ҳаракат уйғунлиги туфайли клуб ишчилар, хизматчилар, ўқувчилар бўш вақтларини мазмунли ўтказадиган масканга айланмоқда.

И. ФАТТОҲОВ.

ШАМШИРЧИЛАРИМИЗ МУВАФФАҚИЯТИ

Москвадаги «Дўстлик» спорт комплексида СССР халқлари IX ёзги Спартакиадаси программасидан жой олган қиличбозлик мусобақалари якунланмоқда. Жумладан, шамширчилар орани очиқ қилишди. Бу ердаги баҳсларда Д. Казаков, В. Абдуқулов, В. Сизов, Н. Васильев ва Э. Васильевдан иборат республикамиз терма командаси катта муваффақиятни қўлга киритди. Саралаш баҳсларини ниҳоятда кўтаринки руҳда ўтказган шамширчиларимиз финалда белоруссиялик спортчилар билан куч синашдилар. Бу сафар ҳам чаққонлик, эпчиллик ва тактик маҳорат туфайли улар 9:7 ҳисобида ғалабага эришдилар. Вакилларимиз Спартакиаданинг олтин медалини қўлга киритишди.

ЙИРИК ҲИСОБЛАРДА

Москвадаги «Динамо» Марказий стадионининг кичик майдонида чим хоккей мусобақалари давом этмоқда. Баҳсларда республикамиз терма командасининг аъзолари юксак маҳорат кўрсатиб, томошабинларни ҳам, мутахассисларни ҳам хушнуд этишмоқда.

Маълумки, хоккейчиларимиз саралаш мусобақаларини ҳужумкор руҳда ўтказиб ўз группаларида биринчи ўринни қўлга киритишган эди. Улар финал учрашувларида ҳам чиройли ўйин кўрсатишга ҳаракат қилишмоқда. Вакилларимизнинг грузиялик хоккейчиларни 10:0, москвалик хоккейчиларни 9:1 ҳисобида енгганликлари бунинг далилидир.

ИСРОИЛНИНГ ИБРАТИ

Москвадаги «Измайлово» спорт саройида оғир атлетикачилар турнири бошланди. Биринчи бўлиб 52 килограммгача вазндаги полвонлар маҳоратларини намойиш қилишди. Бу вазнда Исроил Исоқов икки кураш якунида 235 килограмм натижа кўрсатиб, республикамиз вакиллари орасида биринчи бўлиб спартакиада чемпиони унвонини қўлга киритди.

Исроил мамлакат рекордини янгилашга ҳам уриниб кўрди. Аммо 143,5 килограммли штанга бу сафар таслим бўлмади. Шунга қарамасдан ёш спортчи янги марраларни забт этишга тайёр эканлигини намойиш этди.

ДМИТРИЙНИНГ КУМУШ МЕДАЛИ

Москвадаги «Дўстлик» спорт залида қиличбозлар СССР халқлари IX ёзги спартакиадаси баҳсларини давом эттиришмоқда. Мусобақаларда Тошкент Армия спорт клубининг вакили Дмитрий Казаков муваффақиятли қатнашди. У саралаш мусобақаларида рақибларини катта устунликда енгди. Фақат ҳал қилувчи баҳсларда бироз ҳориб қолганлиги кўзга ташланди. Бу турнир тажрибаси бўлмаганлигидан бўлса керак. Ҳар ҳолда Дмитрий Казаков катта муваффақиятни қўлга киритди. У республикамиз қиличбозлари орасида илк марта спартакиада шоҳсупасига кўтарилди. Унга бронза медали топширилди.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА— 10/IX да **Отелло,** 11/IX да **Корсар.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА —10/IX да **Бой ила хизматчи,** 11/IX да **Ўғрини қароқчи урди.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА —10/IX да **Ҳийлаи шаръий,** 11/IX да **Узилган торлар.**

КИНО

**10 СЕНТЯБРДА:
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:**

«МУДҲИШ САЁҲАТ» — **Санъат саройи** (кичик зал, 17, 19.30).

«ОНА МУҲАББАТИ» —**Санъат саройи** (катта зал, 18.30, 20.45; телефон 44-21-44, 44-21-34), **Чайка** (16, 18.30, 21.00; телефон 77-06-20) **Ватан** (16.30, 19, 21.30, **Нукус** (16.10, 19, 21.30; телефон 46-70-69), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 67-96-87).

«ҒАРОЙИБ МЎЪЖИЗА» — **Восток** (тоқ соатларда, телефон 91-14-61).

«ШАКТИ»— **Қозоғистон** (17, 18, 20, 21.00; телефон 35-24-92).

«БОШИДАН БОШЛА» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ЧЕГЕМ ИЗҚУВАРИ» —**Москва** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40 да).

«КАРТОШКА ТЕРИМИГА ИШҚИЙ САЁҲАТ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (тоқ соатларда).

«МЕН СЕНИ ЭСЛАЙМАН» **Лисунов номли** (16, 18, 20.00; телефон 96-34-02).

«ЭСКИ АВТОМОБИЛДА САЁҲАТ» — **К. Ёрматов номли** (тоқ соатларда).

«БУ ТЕЛБА ДУНЁ»—**Тинчлик** (16, 18.30, 21.45).

**11 СЕНТЯБРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:**

«МУДҲИШ САЁҲАТ»—**Санъат саройи** (кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).

«ОНА МУҲАББАТИ»— **Санъат саройи** (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.45; телефон 44-21-44, 44-21-34), **Чайка** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00; телефон 77-06-20), **Ватан** (11, 13.30, 16.30, 19, 21.30), **Нукус** (11, 13.30, 16.10, 19, 21.30; телефон 46-70-69), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 67-96-87).

«ҒАРОЙИБ МЎЪЖИЗА» — **Восток** (тоқ соатларда, телефон 91-14-61).

«ШАКТИ»— **Қозоғистон** (12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00; телефон 35-24-92).

«БОШИДАН БОШЛА» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ЧЕГЕМ ИЗҚУВАРИ» — **Москва** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40 да).

«КАРТОШКА ТЕРИМИГА ИШҚИЙ САЁҲАТ»— **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (тоқ соатларда).

«ЭСКИ АВТОМОБИЛДА САЁҲАТ» — **К. Ёрматов номли** (тоқ соатларда).

«БУ ТЕЛБА ДУНЁ»— **Тинчлик** (13, 16, 18.30, 21.45).

реклама ◎◎◎ эълонлар ◎◎◎ реклама

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ
**10 СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ
ТОШКЕНТ ШАҲРИ КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА
ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР ЧИҚАРДИ**

Картошка теримига ишқий саёҳат

**Сценарий муаллифи — А. СМИРНОВ.
Режиссёр — А. ДОЛИНИН.
Ролларда: Ф. ЯНКОВСКИЙ, А. НЕВОЛИНА, В. АРКАНОВ ва бошқалар.**

Бу лирик киноповесть катталар оламига илк бор қадам ташлаган ўсмир характерининг шаклланиши ҳақида ҳикоя қилади.

«ЛЕНФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.

«ЙИГИТ ҲАМИША ЙИГИТ»

**Сценарий муаллифлари —В. АБДУЛЛАЕВ, А. ИНИН.
Режиссёр — М. ОТАХОНОВ.
Ролларда: А. ЖАЛЛИЕВ, А. ОТАХОНОВ, Л. ОВЧИННИКОВА ва бошқалар.**

Турли авлодга мансуб кишиларнинг бир-бирлари билан эҳтиёткорлик билан мулоқатда бўлишлари шартлиги асосий мавзу қилиб олинган мазкур музикали комедия — кулгили ва сабоқ бўларлидир.

«ТУРКМАНФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

**ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!
«Узтрансэкспедиция»нинг**

«СЕРВИС» АГЕНТЛИГИ

СИЗЛАРНИ «А. СУРКОВ» ТЕПЛОХОДИДА

Ленинград—Астрахань—Ленинград маршрути бўйича Шимолий-Ғарб ва Волга дарёлари бўйлаб

ҚИЗИҚАРЛИ САЁҲАТГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Туристлар теплоход бортидан туриб Нева соҳилларини, Ладога кўли қирғоғи кенгликларини, ўйчан Свирь бўйлари, В. И. Ленин номидаги Волга-Болтиқ сув йўлининг қудратли иншоотларини, Европанинг энг катта дарёларидан бири— Волга бўйлаб сафарда унда бунёд топган улкан сунъий денгизлар ва гидроэлектр станцияларини томоша қиладилар. Сизларни — Горький, Ульяновск, Куйбишев, Қозон, Волгоград, Ярославль, Кострома, Астрахань, Саратов шаҳарларига қизиқарли экскурсиялар кутади.

Саёҳатга 28 сентябрда 21 кун муддат билан жўналади. Путёвка баҳоси —450—400 сўм (икки ўринлик қулай каюталарда душ, санузел, кондиционер мавжуд).

Агентлик, чунончи (куз, қиш даврида) Москва, Болтиқ бўйи, Янгиобод, Чимёнга бориш учун путёвкаларга буюртмалар қабул қилади.

Путёвка баҳосига овқатланиш, яшаш, экскурсия харажатлари киради.

Агентлик жўнаш ва қайтиш учун самолёт билетлари билан таъмин этади.

Путёвкалар ҳар куни (дам олиш куни— якшанба, душанба) **соат 15 дан 20.00 гача сотилади.**

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти, Марказ-13, 35-уй. Телефон 41-80-15, (1, 4, 14, 21-троллейбуслар; 17, 65, 43-автобусларнинг «Транспорт агентлиги» бекати).

13, 14 СЕНТЯБРЬ СОАТ 12.00 ДА
М. ГОРЬКИЙ НОМИДАГИ ШАҲАР БОЛАЛАР МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

«ҚОВУН САЙЛИ»

ОММАВИЙ ТЕАТРЛАШТИРИЛГАН БАЙРАМ ЎТКАЗИЛАДИ

БУ ҚОВУН САЙЛИДА СИРДАРЁ ОБЛАСТИ КОЛХОЗЛАРИ ВА СОВХОЗЛАРИ МЕҲНАТЧИЛАРИ ЕТИШТИРГАН ҚОВУН ВА ТАРВУЗЛАРНИНГ КАТТА САВДО-КЎРГАЗМАСИ; ҚОВУН ТАЪМИНИ БИЛИШ ВА ТАНЛАШ УСТАЛАРИНИНГ ЎЗАРО БЕЛЛАШУВИ, «ОНА ЕР САХОВАТИ» ТЕАТРЛАШТИРИЛГАН ТОМОШАСИ НАМОЙИШ ЭТИЛАДИ.

Олтин куз фаслининг бу гўзал байрамида Тошкент шаҳри театрлари ва бадиий ҳаваскорлик, цирк артистлари, шаҳар маданият уйлари вокал-чолғу ансамбллари маҳоратини намойиш этади.

Боғда Сирдарё области дорбозлари томоша кўрсатадилар, полвонлар кураш тушадилар, оммавий ўйинлар, викториналар, рақслар томошабинларни ўз даврасига чорлайди.

ҚОВУН САЙЛИ БАЙРАМИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

**ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА
12 СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ**

«ЁВВОЙИ ҲАЙВОНЛАРНИНГ АРАЛАШ ГРУППАСИ» ТОМОШАЛАРИ

ЙЎЛБАРСЛАР, ҚОРА ПАНТЕРАЛАР, ҚОПЛОНЛАР ВА ГЕПАРДЛАР ИШТИРОК ЭТАДИ.

Ҳайвонларни ўргатувчи— Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист МИХАИЛ БАГДАСАРОВ.

ВЛАДИМИР РУСАНОВ, ПАВЕЛ БОГАЧУК ва МАРТИРОС КЕШЧАНЛАРНИНГ МАСХАРАБОЗЛИК НОМЕРЛАРИ

Томошалар ҳар куни соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16 ва 19.00 да, якшанба кунлари соат 13, 16 ва 19.00 да бошланади.

КАССАЛАРНИНГ ИШ ТАРТИБИ:

МАРКАЗИЙ КАССА —соат 9 дан 20.00 гача;
«БОЛАЛАР ДУНЁСИ» УНИВЕРМАГИ ОЛДИДАГИ ШАҲАР КАССАСИ — соат 11 дан 19.00 гача;
ЧИЛОНЗОР САВДО МАРКАЗИДАГИ КАССА —соат 14 дан 19.00 гача
ФАРҲОД ЯРМАРКАСИДАГИ КАССА — соат 11дан 19.00 гача;
ОЛОЙ БОЗОРИДАГИ КАССА— соат 9 дан 21.00 гача (жуфт кунлари)
БОШ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИ ЯҚИНИДАГИ САВДО РАСТАЛАРИДА ЖОЙЛАШГАН КАССА — соат 10 дан 14.00 гача.
М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ МАЙДОН МЕТРО СТАНЦИЯСИДАГИ КАССА — соат 16 дан 20.00 гача;
ҲАМЗА НОМЛИ МЕТРО СТАНЦИЯСИДАГИ КАССА —соат 16 дан 21.00 гача. Дам олиш куни — душанба.
КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.
Справкалар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

19-28 СЕНТЯБРЬ КУНЛАРИ
МОСКВА ДАВЛАТ МУЗ УСТИДА БАЛЕТИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

Жаҳон, Европа ва Олимпиада чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери

Марина ЧЕРКАСОВА
РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар
Владимир ЛУЗИН ва Зофяр ШОКИРОВ
уч карра СССР чемпиони
Людмила БАКУНИНА
икки карра СССР чемпиони, Европа биринчилигининг бронза медали совриндори Татьяна ВОЙТЮК ва бошқалар қатнашадилар.

Постановкачи — СССР халқ артисти, СССР давлат мукофотининг лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Михаил ГОДЕНКО.

Бош дирижёр — Иосиф ПИЧХАДЗЕ.

Томошалар — 19, 22, 23, 24, 25, 26 сентябрь соат 20.00 да, 20, 21, 27, 28 сентябрь соат 17.00 ва 20.00 да бошланади.

БИЛЕТЛАР «ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИ ВА «ЎЗБЕККОНЦЕРТ» КАССАЛАРИДА, ҲАМДА РАЙОН КАССАЛАРИДА СОТИЛМОҚДА.

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА

**14, 16 сентябрь соат 21.00 да
СССР Халқлари IX Спартакиадаси программасидаги Енгил атлетика бўйича мусобақаларнинг тантанали очилишига бағишлаб**

КАТТА БАДИИЙ-СПОРТ БАЙРАМИ ЎТКАЗИЛАДИ

Енгил атлетика бўйича мусобақаларда Жаҳон ва Европа чемпионлари иштирок этади.

Байрам программасида қатнашадилар:

Бутуниттифоқ ва халқаро конкурсларнинг лауреатлари:

Наталья НУРМУҲАМЕДОВА, Мансур ТОШМАТОВ, Козим ҚАЮМОВ;

Хушовоз хонанда

Насиба АБДУЛЛАЕВА

**Халқаро ва Бутуниттифоқ конкурсларнинг лауреатлари «ЯЛЛА» вокал-чолғу ансамбли
«САДО» вокал-чолғу ансамбли**

Совет цирки етакчи артистларининг чиқишлари.

Стадион территориясида спорт товарлари ва совғаларнинг савдо ярмаркаси ташкил этилади.

Билетлар «ПАХТАКОР» марказий стадиони кассаларида сотилмоқда.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Кассалар дам олиш кунисиз соат 10 дан 20.00 гача очиқ.

Справкалар олиш учун телефон 41-30-23.

ТОШКЕНТ «ПРИБОР»ЛАР САЛОНИДА
16 сентябрь соат 10.00 да
«СИНОВ ТЕХНИКАСИ ТАРАҚҚИЁТИ ИСТИҚБОЛЛАРИ. ЕР ТЕБРАНИШЛАРИГА ЧИДАМЛИЛИК, ЕР ТЕБРАНИШЛАРИГА БАРДОШЛИЛИК ВА ЗИЛЗИЛАГА ЧИДАМЛИЛИКНИ СИНАШ УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН АСБОБ-УСКУНАЛАРИ» МАВЗУИДА

СЕМИНАР ЎТКАЗИЛАДИ

Докладчи — Армавир «ТОЧМАШПРИБОР» ишлаб чиқариш бирлашмасининг мутахассиси.

Қизиққан барча мутахассисларни семинар ишида иштирок этишга таклиф қиламиз.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ғ. Ғулом кўчаси, 2-уй (4, 9, 11-трамвайлар; 13, 29, 77-автобусларнинг «Оқтепа» майдони» бекати). Телефонлар: 78-02-38, 78-40-43.

Ўзбекистон ССР Госкомводстройига қарашли «Промгражданстрой» трестининг 7-кўчма механизация колоннасига берилган ГТ-1 3145062, ГТ-1 3148963 номерли меҳнат дафтарчаларининг йўқолган

ТОЗА БЛАНКАЛАРИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!

**ҲАР КУНИ СОАТ 8 ДАН 20.00 ГАЧА
ДЗЕРЖИНСКИЙ МАЙДОНИ —Ленин номли майдон метро станциясида, «ЗАРАФШОН»** (Ленинград кўчаси), **«БАҲОР»** (Куйбишев кўчаси), **«ГУЛИСТОН»** (Ҳамза кўчаси) **ресторанлари қошидаги кулинария ва полуфабрикатлар магазинларида, Калинин номли майдонда, «ОЛМАЗОР»** (Фурқат кўчаси) **кафесида.
КУЛИНАРИЯ-КОНДИТЕРЛИК ВА ХАМИР МАҲСУЛОТЛАРИ, ЯРИМ ФАБРИКАТЛАР, ШАРБАТЛАР, САЛҚИН ИЧИМЛИКЛАРНИНГ**

САВДО КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

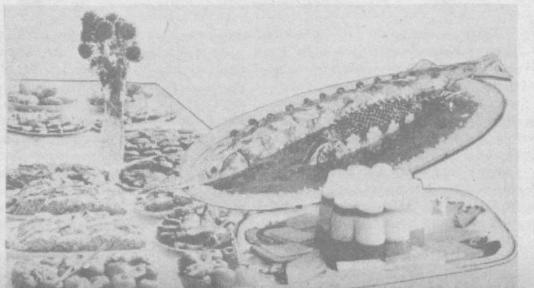

ТОШКЕНТ РЕСТОРАНЛАР ТРЕСТИ (телефон 55-79-49).

ДИҚҚАТ, СУРАТИНГИЗНИ ОЛАМАН!

«ЗЕНИТ» ФОТОАППАРАТИ ШУҲРАТИ

Суратнинг қанчалик жозибали бўлиши фотограф маҳоратига ва фотоаппаратнинг қандай тайёрланганига боғлиқ.

Мутахассисларнинг таъкидлашича «Зенит» маркали фотокамералар мамлакатимизда тайёрланган энг яхши аппаратлар қаторидан ўрин олади. Унда ҳозирги замон сурат олиш техникасининг барча ютуқлари мужассамлашган.

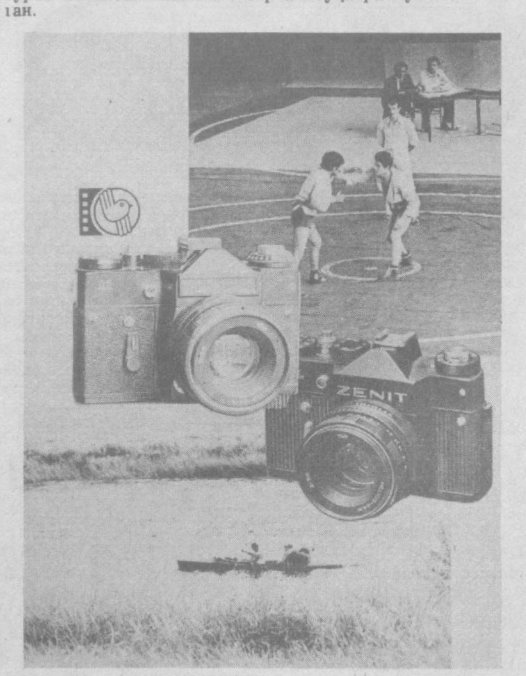

«ЗЕНИТ-11» ичига экспонометр ва «сакровчи» диафрагмали объектив ўрнатилган, кўзгули ихчам фотоаппарат. Унда объективларни алмаштириш кўзда тутилган. Автоспуск ва кабель ёрдамида лампа-ёритгич улаш мумкин бўлган мосламалари бор. Баҳоси — 140 сўм.

«ЗЕНИТ-18» янги кўзгули ихчам фотоаппарат бўлиб, унда 24х36 мм. ҳажмли кадр ҳосил қилувчи 35 миллиметр пленкада сурат олишга мўлжалланган. Фотоаппарат ғоятда такомиллашган бўлиб унда сурат олишни осон ва сифатли қилувчи қатор қулайликлар бор.

Баҳоси — 540 сўм (Зенитар-МЕ МС кўзгули).

Марказий универсал магазинида «Зенит» маркали фотоаппаратларнинг ҳар хил намуналари сотувга қўйилган.

ЦУМ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

**«ЎЗБЕККОНЦЕРТ» «БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
11 СЕНТЯБРЬ
СОАТ 19.30 да
Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган**

«ЛОЛА»

РЕСПУБЛИКА ДАВЛАТ РАҚС АНСАМБЛИ

КОНЦЕРТИ

**Ансамблнинг бадиий раҳбари —СССР халқ артисти, СССР ва Рудакий номидаги мукофотларнинг лауреати
ҒАФФОР ВАЛЛОМАТЗОДА
Касса соат 14 дан очиқ.**

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

СССР биринчилиги учун

ХОККЕЙ

15-16 сентябрда
«БИНОКОР» (Тошкент) — «ТОРПЕДО» (Тольятти).

19-20 сентябрда
«БИНОКОР» (Тошкент) — «ДИЗЕЛИСТ» (Пенза).

15, 16, 19 сентябрда матчлар соат 18.30 да 20 сентябрда 17.00 да бошланади.

БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

Справкалар олиш учун телефонлар: 46-07-53, 46-68-77 — **администратор:** 46-03-12, 46-70-31 **касса.**

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37, 32-53-83; саноат ва қурилиш — 32-57-84; шаҳар хўжалиги ва транспорт — 32-55-39; фан ва маданият — 32-53-10; ахборот ва спорт — 33-28-95, 32-55-32; хатлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р—08351. Газета якшанбадан ташқари ҳар куни, бир йилда 300 марта чиқади. Тиражи — 50.381. Б—2080. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.